

Voortgangsrapportage Grenzen stellen, perspectief bieden 2023

Een rapportage voor de gemeenteraad van Utrecht

Gemeente Utrecht

utrecht.nl

Inhoudsopgave

Voorwoord 3

Introductie en leeswijzer 4

1. Uitgelicht: Jonge aanwas en doorgroeiers in ondermijnende (drugs) criminaliteit 5

Zicht op jonge aanwas en doorgroeiers 5

Lerende aanpak & netwerk 6

Focusgebieden 7

2. Pijler doorbreken criminele carrières 9

In het algemeen 9

Criminele carrières:
Preventie en Weerbaarheid 12

Criminele carrières:
Versterken en uitbreiden Persoonsgerichte Aanpak (PGA) jonge aanwas én doorgroeiers 15

3. Pijler doorbreken criminele geldstromen 25

In het algemeen 25

Criminele geldstromen: Stadsbrede inzet 26

Criminele geldstromen: Vastgoed 29

Criminele geldstromen: Financiële logistiek 32

Criminele geldstromen: Transport en Logistiek 35

Criminele geldstromen: Aandachtsgebieden 39

4. Tot slot 43

Voorwoord

Utrecht speelt een centrale rol in de (inter)nationale cocaïnehandel. Geweld wordt niet geschuwd, beschietingen, liquidaties en explosies vinden ook in onze stad plaats. Het is onvoorstelbaar hoeveel geld er in deze wereld omgaat en met hoeveel ontwrichting dit gepaard kan gaan. Als stad moeten we weerbaarder worden tegen deze druk.

Uw raad heeft eind december 2021 de pijlers van de aanpak vastgesteld en in het nieuwe coalitieakkoord (d.d. 1 juni 2022) zijn structurele middelen beschikbaar gesteld, bovenop het bedrag vanuit het Rijk die de ernst van de problematiek in onze stad onderschrijft. Het is onze plicht om als gemeente, samen met de politie, lokale organisaties en u, vastberaden op te treden tegen de ontwrichtende effecten van drugscriminaliteit in onze stad. Het is geen makkelijke opgave en het vraagt lange adem. Het gaat met vallen en opstaan. Maar het alternatief – niets doen en een hele generatie opvolgers laten zijn van de huidige zware beroepscriminelen – is geen alternatief.

Laten we de komende jaren blijven samenwerken om onze straten veiliger te maken, de toekomst van onze jeugd te beschermen en drugscriminaliteit in onze gemeente te verminderen.

Dit jaar is veel geïnvesteerd in de samenwerking met onze partners. We doen dit niet alleen met de politie, het OM en andere veiligheids-partners zoals de Reclassering en het gevangeniswezen, maar ook met zorgpartners,

organisaties werkzaam in het sociaal domein alsmede met private partijen als banken.

In deze voortgangsrapportage berichten we over de tussentijdse resultaten en rapporteren we over de voortgang van de aanpak.

Zo leest u in deze rapportage meer over de start die is gemaakt met het opleiden van 22 professionals als **VOG (Verklaring Omtrent Gedrag)-ambassadeur**. Daarmee worden zij beter in staat gesteld om jongeren te adviseren, te begeleiden en ondersteunen bij het verkrijgen van een VOG. We zijn trots om te kunnen delen dat er dit jaar 3 **Re-Integratie Officieren (RIO's)** zijn gestart. De RIO's richten zich op jongeren en jongvolwassenen in detentie die betrokken zijn geweest bij ernstige criminaliteit met een hoog risico op recidive, waarbij er specifiek inzet is op het begeleiden naar werk of dagbesteding.

Er is een nieuwe interventie gestart: de **proeftuin Multidisciplinair Toezichtteam**. Dit team bestaat uit PGA-experts, reclasserings-medewerkers en een procesregisseur van het Zorg- en Veiligheids-huis. Nieuw is de inzet van de expertise van de Reclassering dat in een eerder stadium dan het toezicht wordt ingezet. Ook wordt gebruik gemaakt van het informele netwerk, zoals een voetbaltrainer of ervaringsdeskundige.

U leest verderop in deze rapportage meer over de extra inzet op het bedrijventerrein Nieuw Overvecht, waar eerder ook de 'Utrechtse plofkraakschool' gevestigd was. Zo is de **vergunningsplicht** op de autobranche opgelegd. Er zijn verschillende bijeenkomsten met ondernemers geweest rondom het melden van signalen van onder-mijnende criminaliteit. Het BUIT (Bestuurlijk Utrechts Interventie Team) heeft, soms samen met andere partners, op het bedrijventerrein naar aanleiding van signalen van ondermijnende criminaliteit **24 controles** bij bedrijven uitgevoerd. Er zijn 56 laagdrempelige 'Knock & Talk' gesprekken gevoerd, waarbij we in gesprek gaan met ondernemers rondom bewustwording van het herkennen van signalen en mogelijk-heden bespreken voor het melden van deze signalen.

Er is in samenwerking met **Container Terminal Utrecht** een training ontwikkeld voor medewerkers binnen het bedrijf voor het herkennen van signalen van ondermijnende criminaliteit.

In de pagina's hieronder leest u meer over onze activiteiten in deze aanpak en wat we zien gebeuren, aangevuld met praktijkvoorbeelden.

Burgemeester

Introductie en leeswijzer

In december 2021 heeft de Utrechtse gemeenteraad de nota Grenzen stellen perspectief bieden vastgesteld. Daarin is beschreven hoe we met lokale middelen en met landelijke middelen uit het programma Preventie met Gezag van het ministerie van Justitie en Veiligheid een brede aanpak kiezen voor het voorkomen en bestrijden van dergelijke vormen van criminaliteit.

In het eerste hoofdstuk zoomen we specifiek in op de problematiek van doorgroeien in de drugscriminaliteit en de ontwrichtende gevolgen hiervan voor de stad. We schetsen de context van deze aanpak. In het tweede en derde hoofdstuk geven we meer gedetailleerd zicht op onze activiteiten, de resultaten en de monitoring. In hoofdstuk 2 staat de pijler doorbreken criminele carrières centraal en in hoofdstuk 3 het doorbreken van criminele geldstromen. In het laatste hoofdstuk sluiten we de rapportage af met informatie over de samenwerking met partners, de financiën en de doorontwikkeling van het “Rijker Verantwoorden” via het Utrechts sturingsmodel.

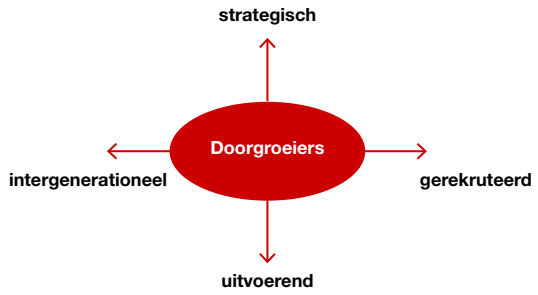
1. Uitgelicht: Jonge aanwas en doorgroeiers in ondermijnende (drugs) criminaliteit

Zicht op jonge aanwas en doorgroeiers

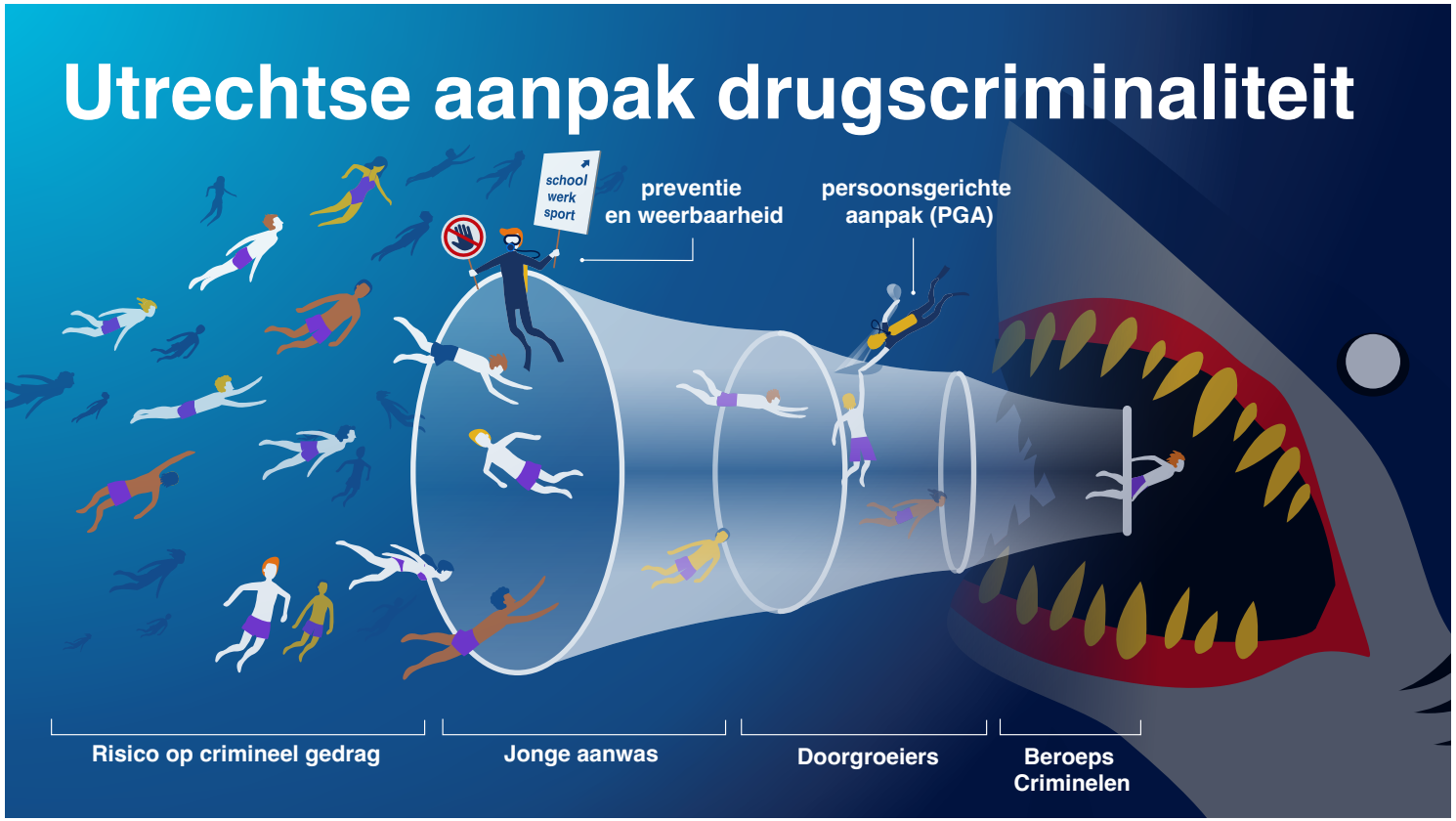
Alles begint bij een gedegen beeld van de doelgroep. Wie zijn deze jonge aanwas en doorgroeiers? Welke kenmerken hebben ze en over welke individuele personen en netwerken hebben we het eigenlijk? In 2023 hebben we vanuit actieve dialoog met ketenpartners en vanuit literatuuronderzoek gewerkt aan het versterken van ons gezamenlijk beeld van de doelgroep. Daarbij hebben we een inventarisatie gemaakt van zo'n 20 risicofactoren voor doorgroei in (drugs) criminaliteit.

In mei 2023 heeft de lokale driehoek een bezoek gebracht aan de autoriteiten van De Duitse deelstaat Noordrijn-Westfalen. Aanleiding hiervoor was het feit dat opvallend veel daders en verdachten van plofkraken uit Utrecht komen en dat in de eerste maanden van dit jaar van dit jaar al meer plofkrakers zijn aangehouden dan het gehele afgelopen jaar. Daarbij zijn afspraken gemaakt over een integrale en grensoverschrijdende aanpak. Er wordt niet alleen gewerkt aan intensivering van de gezamenlijke opsporing en vervolging, maar ook aan goede terugkeer van in Duitsland gedetineerde delinquenten. Deze plofkrakers vormen een topje van een ijsberg van mensen met criminele carrières en criminele verdienmodellen. Op de top van deze ijsberg treffen we een moeilijk zichtbare oude garde van criminelen die snel geld oogst. Zij zijn de opleiders van een nieuwe garde van jongeren die stap voor stap doorgroeien. Met hun nieuwe inkomsten verwerven zij status en kopen zich vermoedelijk soms ook verder in de drugscriminaliteit. We willen hen aanpakken, we willen de jonge aanwas en doorgroeiers zoveel mogelijk "terug ronselen" uit de fuik van de criminaliteit én we willen voorkomen dat kwetsbare jongeren erin worden gezogen.

Er kan onderscheid worden gemaakt tussen uitvoerende en strategische doorgroeiers. Uitvoerende doorgroeiers zijn vaak beïnvloedbare en impulsieve personen. Ze worden onder andere ingezet als loopjongens bij gevaarlijke klussen. Er kan sprake zijn van een licht verstandelijke beperking en soms is er ook sprake van vermoedelijke criminele uitbuiting. De strategische doorgroeiers kunnen charmant en berekenend overkomen maar zijn tegelijkertijd ook meedogenloos en verhard. Ze zijn sociaal handig en manipulatief.

Als ze in hun netwerk een statuur van betrouwbaarheid weten te verwerven zijn dit de mensen die doorgroeien naar de harde kern van de georganiseerde criminaliteit.

Om te kunnen interveniëren is het goed te weten wat de risico- en beschermende factoren voor hun gedrag zijn. Onze inventarisatie van risicofactoren behelst familiefactoren (relationele problematiek, kindermishandeling en een criminele omgeving), armoede, schulden, verzuim, schooluitval en slechte huisvesting. Al deze factoren hinderen een gezonde ontwikkeling en scholing. Dat leidt al snel tot het ontbreken van een startkwalificatie. Wanneer deze jongeren komen tot strafbare feiten kan dit leiden tot onzekerheid over het al dan niet verkrijgen van een VOG (Verklaring Omtrent Gedrag). Daarbij dragen dergelijke factoren ook nog eens aanzienlijk bij aan een risico op discriminatie op de arbeidsmarkt en het uiteindelijk plegen van strafbare feiten

De beschermende factoren vormen voor een deel het spiegelbeeld. Samengevat zijn dit opgroeien in een veilige omgeving, betrokkenheid van ouders, gezien worden en de mogelijkheid om je talenten te ontwikkelen. Ook een goede dagbesteding zoals school of werk is een beschermende factor. Keer op keer toont onderzoek ook dat geld een sleutelfactor is. Waar schulden zijn, vermindert gezonde denkkracht. Als het inkomen van het huishouden toereikend is ontstaat een basis voor gezond gedrag.

Lerende aanpak & netwerk

Bij deze aanpak kunnen we het belang van samenwerking met partners niet genoeg benadrukken. Alleen samen maken we het

verschil. Dit betekent dat we veel investeren en hebben geïnvesteerd in gezamenlijke planvorming en in goede structuren van besluitvorming en gezamenlijk leren.

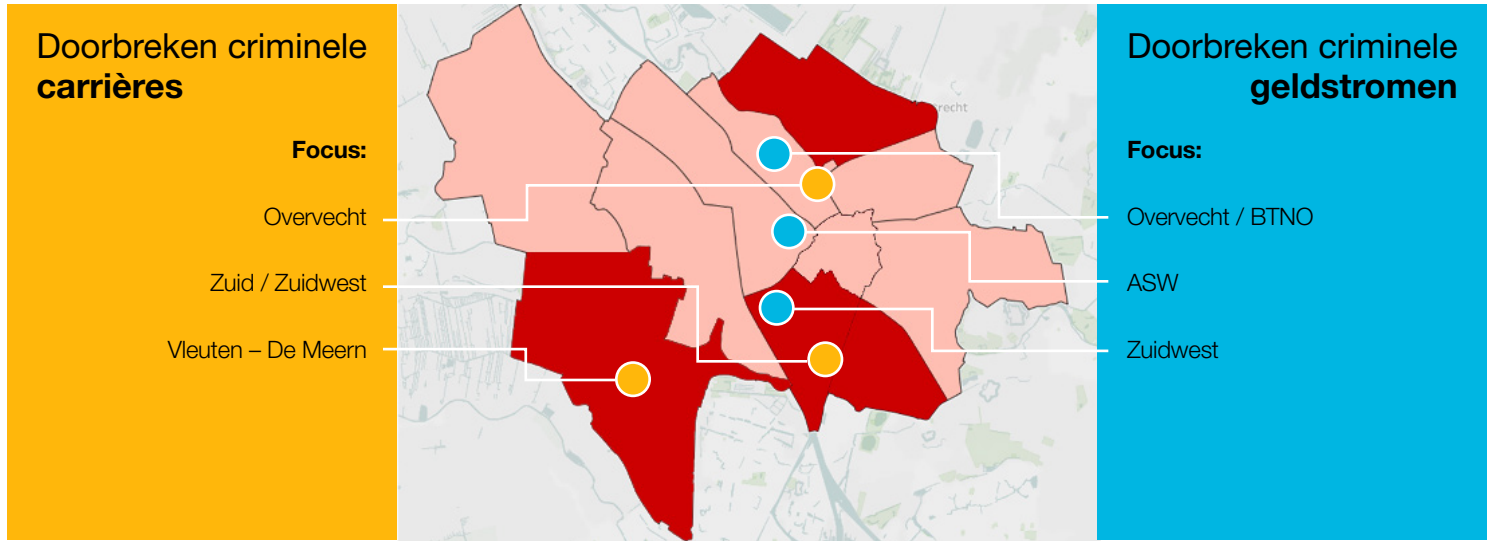
Voor veiligheid en zorg is een governancestructuur voor de stad Utrecht opgezet. Met zo'n dertig partners geven we vorm aan een periodiek, tactisch en strategisch overleg. Daarin bespreken we actieplannen en delen we kennis. De overleggen, zoals die dit jaar bijvoorbeeld plaatsvonden in stadion Galgenwaard (met aandacht voor de inzet van FC Utrecht voor onze doelgroep) of in buurtcentra in onze focuswijken, zijn bedoeld als ontmoetingsplaatsen en als ruimte voor gezamenlijke beeldvorming, het afstemmen van plannen en het bespreken van de resultaten en effecten van onze aanpakken. Naast besluitvorming op concrete plannen wordt daarbij steeds ruimte gezocht voor thematisch leren.

Ook wordt in de regio gewerkt aan een lerend netwerk Preventie met Gezag. Vanuit dit netwerk zijn meerdere bijeenkomsten georganiseerd, waarin kennis wordt gedeeld en plannen worden afgestemd en de eerste resultaten worden besproken. Hierbij is ook aandacht gegeven aan Rijker Verantwoorden, om daarmee te bevorderen dat er op een vergelijkbare wijze verantwoording wordt afgelegd over de aanpak.

Voor het onderdeel criminele geldstromen is de Districtelijke Integrale Stuurploeg (DIS) een belangrijke plaats van sturing. Hier vindt afstemming en besluitvorming plaats. Daarnaast wordt per project afgestemd met ketenpartners. De kunst blijft elkaar hierin op een effectieve wijze te informeren om tot goede gezamenlijke prioriteiten te komen. Er wordt hard gewerkt om deze afstemmingslijnen verder te versterken, zodat op een goede wijze wordt geprioriteerd waarop de inzet gericht kan worden.

Focusgebieden

We geven invulling aan een stedelijke opgave met focusgebieden (rode gebieden). Geïllustreerd door onderstaand figuur.

Grenzen stellen, perspectief bieden in cijfers

39% 2018 - 2020
Jonge verdachten handel harddrugs
Utrecht heeft relatief veel jonge verdachten (18 t/m 24 jaar) die handelen in harddrugs

37% 2018 - 2020
Drugsverdachten heeft een familielid die ook drugsverdachte is
In Utrecht zijn er relatief veel drugsverdachten die ook drugsverdachten in de families hebben

€15.031.217,- 2022
Ruim 15 miljoen geschatte straatwaarde in 2022 van geconsumeerde cocaïne in Utrecht

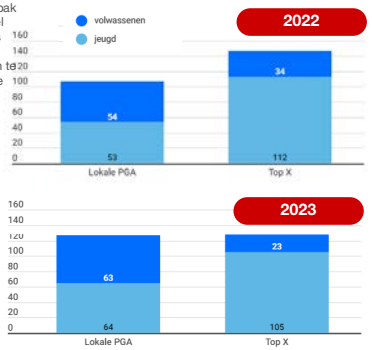
We willen de Utrechters bewust maken van wat er op het gebied van ondermijning kan spelen in hun buurt of binnen hun werkveld én zorgen dat daarmee de meldingsbereidheid wordt vergroot.

€11.564.212- 2022
Ruim 11,5 miljoen geschatte straatwaarde in 2022 van geconsumeerde cannabis in Utrecht

50 2022
Criminele families in Utrecht

We investeren in onze Persoonsgerichte aanpak en de Top-X om zoveel mogelijk jonge aanwas en doorgroeiers uit de criminaliteit te halen en te begeleiden naar betere alternatieven

Persoonsgerichte aanpak (PGA) en Top-X

Zo begeleiden we veel van deze doelgroep richting duurzame leerwerktrajecten

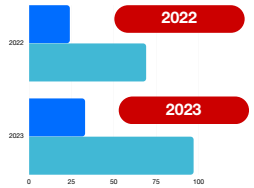
Colosseum Gym
17 deelnemers, waarvan 12 nog actief

FC Utrecht Inside
11 deelnemers

FC Utrecht Outside (U4U)
3 deelnemers

Current Werkt
8 deelnemers, waarvan 4 uit detentie en 3 al aan het werk

33
Aangehouden verdachten plofkraak
Tot oktober 2023 zijn er 33 verdachten van plofkraken aangehouden in Midden-Nederland/Utrecht. Dat is hoog ten opzichte van het totaal in Nederland.

400
Personen plegen deze gewelddagen delicten
Naar schatting pleegt een groep van 400 personen deze gewelddadige delicten in Nederland, waarvan 2/3 afkomstig is uit Midden-Nederland/Utrecht.

252
Bewoners en professionals bereikt
Tot de zomer van 2023 zijn 13 bijeenkomsten georganiseerd waarbij we 252 bewoners en professionals hebben bereikt.

227
Deelnemende teams aan de AR Game
In mei en juni werd men op een speelse wijze bewust gemaakt van ondermijning via een AR Game. Utrechters werden door de stad geleid om te zien wat de criminaliteit in hun buurt aanricht.

181
Deelnemende teams aan de Escape Room
In mei en juni kon men ook gratis deelnemen aan de Escape Room 'Het verlaten drugslab'. Hieronder is weergegeven welk aandeel van de deelnemers aan de Escape Room aangeeft een positieve ontwikkeling te hebben doorgemaakt op onderstaande mechanismen van meldingsbereidheid

58%
Deelnemers meer bewust
Ruim 58% van de Escape Room deelnemers geeft aan zich meer bewust te zijn van de ernst van de problematiek

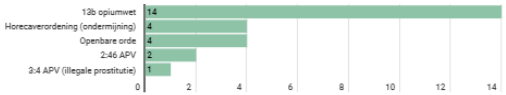
Voorlichting op scholen
En proberen we nog meer aan de voorkant te komen door al in een vroeg stadium voorlichtingen te geven op scholen.

12 PO scholen meegedaan aan Kapot Sterk (jan-juni 2023)
2 VO scholen bijeenkomsten over zorgstructuur
9 VO scholen waar jongerenwerk actief is
15 PO scholen waar jongerenwerk actief is
86 PO klassen waar HALT training gaf
57 VO klassen waar HALT training gaf
1 MBO klas waar HALT training gaf

Verdiepend onderzoek
Middels verdiepend onderzoek hebben we zicht gekregen op de risicofactoren waardoor jongeren gemakkelijk afglijden in de criminaliteit en ook op de beschermende factoren die helpen te voorkomen dat dit gebeurd.

296
Controles Bestuurlijk Utrechts Interventie Team (BUIT)
Waaronder:
68 locaties in het kader van vergunningplicht BTNO
16 locaties in het kader van de TFOC-week (Transport & Logistiek)
30 locaties in het kader van Vastgoed
28 locaties elders dan BTNO
8 locaties elders in Overvecht
23 locaties Amsterdamsestraatweg

14 **Pandsluitingen op basis van 13b Opiumwet**

14
Autobedrijven verhuisd buiten BTNO

4
Autobedrijven verhuisd binnen BTNO

2. Pijler doorbreken criminele carrières

In het algemeen

In dit hoofdstuk kijken we terug op de pijler “Doorbreken criminele carrières”. Per onderdeel presenteren we een meer gedetailleerde terugblik op wat we tot nu toe hebben gedaan, geven we toelichtende cijfers, duiden wat we zien gebeuren aan trends en ontwikkelingen. Daarbij zijn verhalen uit de praktijk of een relevant (media) artikel toegevoegd om effecten en impact van de aanpak te laten zien.De pijler ‘Doorbreken Criminele Carrières’ bestaat uit de onderdelen: Preventie en weerbaarheid en de persoonsgerichte aanpak (PGA). Onder de PGA onderscheiden we nog “Werk, sport en opleiding”, de “Aanpak Ernstig Overlastgevende Criminele families” en “Straf en zorg met elkaar verbinden: de proeftuin Multidisciplinair Toezicht Team”.

FOCUS: Persoonsgerichte aanpak

De persoonsgerichte aanpak (PGA) richt zich via intensieve begeleiding op jonge aanwas en doorgroeiers in (drugs)criminaliteit. Bij een plan van aanpak worden ouders, broertjes en zusjes betrokken. De PGA gaat om begeleiding naar werk, opleiding en inkomen, waarbij kansen pakken en perspectief bieden centraal staat. De PGA is niet vrijwillig! Ook als de jongeren niet wil meewerken, krijgt hij een regisseur en komt er een plan van aanpak, grenzen stellen en perspectief bieden gaan immers hand in hand.

Kenmerkend voor de persoonsgerichte aanpak (PGA) is dat er coördinatie is op het totaal. Dat houdt in dat een regisseur alles wat er speelt rondom de persoon overziet en ook contact heeft met deze persoon en zijn omgeving. Samen met partners wordt er een plan van aanpak gemaakt waarbij interventies vanuit zowel straf-, civiel- en

Preventie & weerbaarheid

Persoonsgerichte aanpak

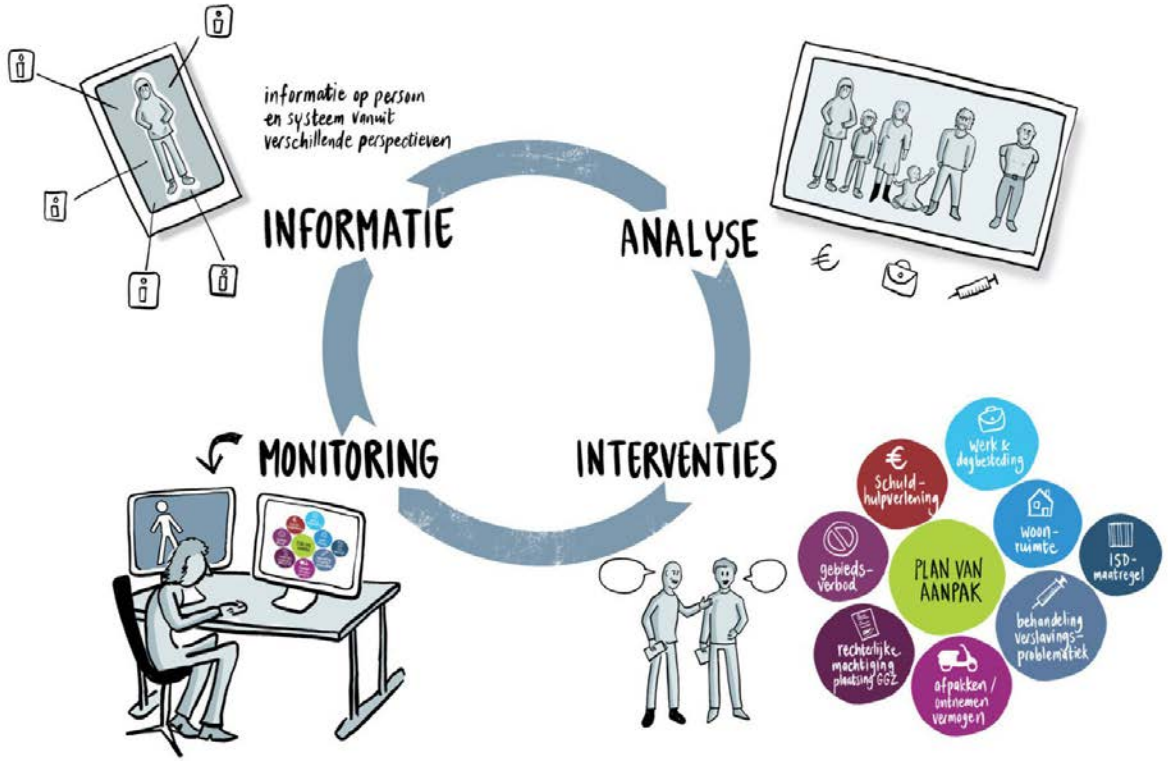
- **Werk Sport & Opleiding**
- **Criminele families**
- **Straf & zorg**

bestuursrecht in combinatie met ggz- en maatschappelijke zorg en hulptrajecten kunnen worden ingezet. We realiseren hiermee op casus- en procesniveau een gezamenlijke focus onder 1 regisseur.

Lokale PGA en Top X zijn beide persoonsgerichte aanpakken. De lokale PGA zit in de wijk, overleg vindt veelal plaats met lokale partners (politie, zorgpartners) en de instroomcriteria zijn lichter dan voor de Top X in het ZVHRU. ZVHRU is ook een escalatieladder van de lokale PGA. Instroomcriteria zijn zwaarder en bij de Top X zijn de Reclassering, Openbaar Ministerie en de Raad voor de Kinderbescherming convenantpartners aan tafel.

We tonen in de paragraaf PGA hoe we jonge aanwas en doorgroeiers beter in beeld kunnen krijgen, hoe we contact leggen, ondersteunen en begrenzen. En we tonen hoe we interveniëren op de criminele structuren waarvan ze onderdeel uitmaken. We laten zien hoe we samen met ketenpartners over de volle breedte versterking brengen en bouwen aan de langjarige inzet die nodig is voor een veilige en leefbare stad. We investeren in deze aanpak in samenwerking met ketenpartners en in het binden van de juiste (dedicated) professionals voor onze aanpak. We zetten in op het gebruik van bewezen effectieve interventies en op vroegtijdig en preventief werken (preventie en weerbaarheid). Krachtig begrenzen is daarbij ook een belangrijk deel van het interventierepertoire.

Om jongeren en jongvolwassenen die betrokken zijn geraakt bij druggerelateerde criminaliteit eerder integraal in beeld te krijgen hebben we met onze partners gewerkt aan objectieve selectiecriteria voor de lokale PGA en de Top X en aan een eenduidig op- en afschalingsmodel voor deze aanpak. Ook hebben we onze monitoring en informatiepositie verbeterd, zodat we meer informatiegestuurd kunnen werken.

Daarmee zijn we in staat geweest om samen met het Zorg- en Veiligheidshuis regio Utrecht en ketenpartners, het aantal personen in de PGA (jonge aanwas en doorgroeiers) in de stad Utrecht uit te breiden van 120 naar zo'n 200 personen. De totale omvang van de groep die we in beeld hebben is nog aanzienlijk groter. De groep zal waarschijnlijk nog toenemen naar (schatting) 300 potentiële PGA klanten. We hebben dus t.o.v. voorgaande jaren meer mensen in beeld én al opgenomen in onze integrale en persoonsgerichte aanpak en deze groeit nog verder.

Daarbij richten we ons in onze aanpak ook steeds actiever op ouders en proberen we broertjes en zusjes te beschermen door ze weerbaar te maken. Zo bezochten we de ouders van dealers die opgepakt werden bij een projectmatige integrale aanpak van drugsdealers met een sms-bom. Deze lijn van interventie willen we verder versterken. Met het Centrum voor Criminaliteitspreventie en Veiligheid is een aanpak ontwikkeld om in te grijpen op ernstig overlast gevende criminele families. Deze families zijn ook beter bij ons in beeld gekomen door onderzoek en analyse. Met deze aanpak willen we in de toekomst samen met ketenpartners meerjarig ingrijpen op de intergenerationele criminele dynamiek in specifieke families in Utrecht.

GSPB CRIMINELE CARRIERES
Highlights uitvoeringsprogramma

Preventie en weerbaarheid

Weerbaarheids-interventies zoals het programma Kapot Sterk op scholen

Individuele gedragsinterventies en trajecten

Versterken ouderbetrokkenheid

Het convenant veiligheid en school actualiseren en uitdragen vanuit een netwerk van schoolbestuurders

Docententrainingen en inzet school-jongerenwerk/HALT

Persoonsgerichte aanpak (PGA) jongen aanwas en doorgroeiers

Focus op doelgroep jonge aanwas in de lokale PGA en TopX

Ontwikkelen en inzetten monitor fluide netwerken en monitor PGA

Versterken programma Detentie en Terugkeer voor thema plofkrakers

Versterken kennis attitude en vaardig-heden bij professionals in de PGA

Uitbreiden partner-netwerk in de PGA

Werk, Sport, Opleiding

Verbreden van het aanbod aan interventies op het gebied werk, sport, opleiding en cultuur

Inzet re-integratieofficieren in integrale Persoonsgerichte Toeleiding Arbeid (IPTA)-coaches

Versterken voorlichting over juist gebruik Verklaring Omtrent Gedrag (VOG) en ondersteunen jongeren bij het verkrijgen daarvan

Aanpak enstig overlastgevende en criminele families

Onderzoek naar aard en omvang van criminele families in Utrecht

Verbinden bestaande aanpakken op individuele personen tot integrale aanpak op familieniveau

Samen met partners ontwikkelen van een integrale aanpak en evaluatie-instrumenten

Versterken weerbaarheid professionals

Verbinden straf en zorg

Ontwikkelen en inzetten van een netwerk credible messengers

Vormgeven van een proeftuin multidisciplinair toezicht kleinschalig starten

Voorkomen dat iemand (verder) het criminele pad op gaat door het versterken van weerbaarheid van jonge mensen, begeleiden op maat en met een combinatie van preventie en repressie

Motiveren en Perspectief

Om te zorgen dat jongeren hun kansen en perspectief kunnen verbeteren, investeren we in werk, sport en opleiding. Via projecten zoals Current Werkt, Colosseum Gym en U4 U van FC Utrecht hebben we zo'n 30-40 plekken beschikbaar gemaakt waarmee geïnvesteerd wordt in de arbeidsvaardigheden van jongeren en deze worden voorbereid of beter gezegd "fit to work" gemaakt voor een baan. Deze trajecten zijn intensief, kleinschalig en persoonlijk. De ervaring leert dat jongeren alleen goed functioneren in deze trajecten als ze ook rondom het traject intensief worden begeleid. Onze PGA-experts en de eerdergenoemde RIO's en IPTA-coaches spelen hierin een belangrijke rol. In de komende periode zal worden gewerkt aan het verder uitbreiden van het aanbod van dergelijke (tussen)voorzieningen.

Ook werken we aan het meer toegankelijker maken van de arbeidsmarkt voor onze doelgroep. Veel werkgevers zijn zich onvoldoende bewust dat zij bij de werving van nieuwe medewerkers onze doelgroep een tweede kans kunnen bieden. Bijvoorbeeld als een Verklaring Omtrent het Gedrag (VOG) niet perse is vereist voor het werk. Daardoor krijgen de jongeren uit onze doelgroep te weinig kansen en hebben de werkgevers zelf ook minder kans op het vervul-len van hun vacatures. In 2023 is een start gemaakt met het opleiden van 22 jeugdzorg professionals als VOG-ambassadeur. Daarin worden zij beter in staat gesteld om jongeren te adviseren, begeleiden en ondersteunen bij het verkrijgen van een VOG. Ook wordt gewerkt aan het opzetten van een netwerk van VOG-ambassadeurs en het voorbereiden van een brede bijeenkomst in het voorjaar van 2024.

Doorbreken Criminele carrières: **Preventie en Weerbaarheid**

Terugblik:
Wat hebben we gedaan?

- We hebben het beschikbare training- en voorlichtingsprogramma (Onderwijscurriculum) gebundeld in de flyer Veilig en Weerbaar, zodat onderwijsinstellingen in één oogopslag zien welke lessen en trainingen we met partners verzorgen en beschikbaar zijn voor leerlingen, ouders en docenten van po, vo, (v)mbo en praktijkonderwijs. Ook de activiteiten op scholen van Jongerenwerk en Bureau Halt delen we via de flyer.
- We gaan het aanbod voor scholen de komende tijd toespitsen op 1. erkende en gevalideerde trainingen, 2. trainingen gericht op individuele leerlingen en 3. trainingen in de doorgaande lijn po–vo/mbo.
  We gaan #Leerlingalert inzetten met evaluatie/actieonderzoek waar we vooral kijken naar impact en/of effectiviteit bij leerlingen.
- Het schooljongerenwerk (SJW) is uitgebreid naar 9 po-scholen en 15 vo-scholen in 2023. We zijn bezig met de opdracht aan JoU om het schooljongerenwerk op basisscholen in de focusgebieden in te zetten voor minimaal 4 uur per week.
- Door inzet van GSPB-middelen zijn we met Bureau Halt overeengekomen om Halt extra en gerichter in te zetten op scholen waar dit relevant is (vo, (v)mbo). Doel is om spreekuren te houden voor leerlingen, ouders en docenten met als doel vroegtijdig en zo nodig zorg en hulp in te schakelen.
- Bureau Halt heeft in de eerste helft van het jaar klassikale voorlichting gegeven aan 86 po-klassen, 57 vo-klassen en 1 mbo-klas. Onderwerpen waren; invloed van de groep, gedrag online, tolerantie en respect, jeugdcriminalitiet, online veiligheid, geldezels en wapens en geweld.
- We zijn gestart met de voorbereiding voor tenminste 1 jongerenrechtbank op een vmbo school en verkennen de start van een 2e jongerenrechtbank op een ROC. De jongerenrechtbank is een preventie- en bewustwordingsproject op scholen (vo en mbo) en maakt jongeren zelf verantwoordelijk (onder voorwaarden) voor het oplossen van incidenten en conflicten.[1]
- Op 12 basisscholen hebben we van januari tot juli 2023 het lesprogramma '**Kapot Sterk**' gedraaid met een afsluiting bij FC Utrecht voor alle deelnemende basisscholen. Met het programma willen gemeente, politie en Openbaar Ministerie (OM) de jonge jeugd bewust maken van de minder aantrekkelijke kanten van een loopbaan in de drugscriminaliteit. Op een positieve manier ervaren leerlingen uit groep 7 en 8 van de basisschool dat er andere wegen zijn naar succes dan een crimineel pad.
- Voor een pilot vroegsignalering en preventie met als doel gedragsverandering gericht op kwetsbare kinderen in Overvecht hebben we een financiële bijdrage gevraagd aan het Rijk. Als onze aanvraag wordt toegekend, wordt de pilot uitgevoerd door Lokalis en Spoor030.
- Samen met partners hebben we een eerste verkenningsbijeenkomst gehouden om te bespreken hoe we ouders beter kunnen betrekken bij het voorlichtingspakket. We werken dit verder uit onder de actielijn veerkrachtige ouders

1 In dit project geven leerlingen in de rol van rechter, officier of advocaat uitvoering aan het afdoen van overtredingen (gepleegd door medeleerlingen in en om de school). De jongerenrechtbank wordt ingezet bij lichte strafbare feiten waarvan geen aangifte is gedaan bij politie (een zogenaamde buitengerechtelijke afdoening). Zie ook de nota 'Grenzen stellen, perspectief bieden' onder jongerenrechtbank.

Doorbreken Criminele carrières: **Preventie en Weerbaarheid**

- In samenwerking met het Ministerie van Justitie en Veiligheid: inzet van de (erkende) ‘evidence based’ gedragsinterventie ‘**Alleen jij bepaalt**’ waarmee we in eerste instantie 50 jongeren via sport een gestructureerde vrijetijdsbesteding bieden gedurende een periode van twee jaar. We hebben dit uitgebreid naar 100 plekken.
- Naar aanleiding van de (online) schooldreiging in mei jl. zijn we in gesprek met po- en vo-scholen om een handelingskader voor het onderwijs te ontwikkelen bij dit type incidenten. Daarnaast bespreken we regulier ondermijnende criminaliteit en andere onderwerpen die met (sociale) veiligheid te maken hebben met scholen. Dit leidt uiteindelijk tot een vernieuwd convenant School en Veiligheid. Daarin willen we ook de versterking van de veiligheid- en zorgstructuur op scholen vastleggen. Gesprekken hierover met de partners onderwijs, zorg en veiligheid zijn in volle gang. Dit vraagt tijd.

Prestatie-indicatoren

12 PO scholen meegedaan aan Kapot Sterk (jan-juni 2023)

2 VO scholen bijeenkomsten over zorgstructuur

15 PO scholen waar jongerenwerk actief is

9 VO scholen waar jongerenwerk actief is

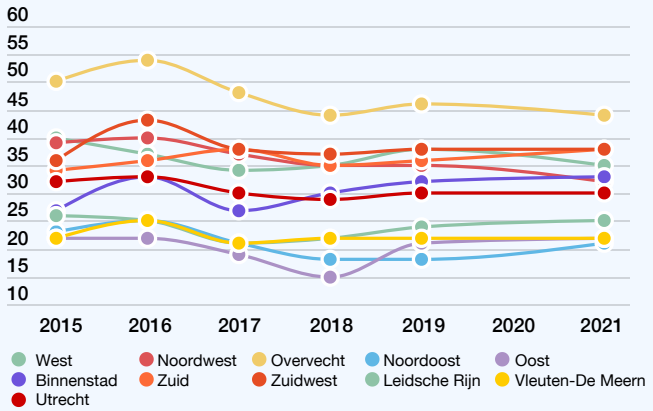
86 PO klassen waar HALT training gaf

57 VO klassen waar HALT training gaf

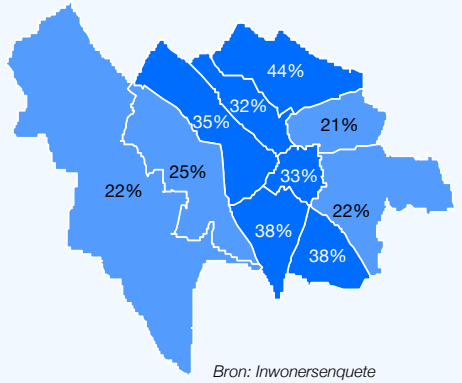
1 MBO klas waar HALT training gaf

Effectindicatoren

% inwoners dat aangeeft zich vaak onveilig te voelen in de eigen buurt

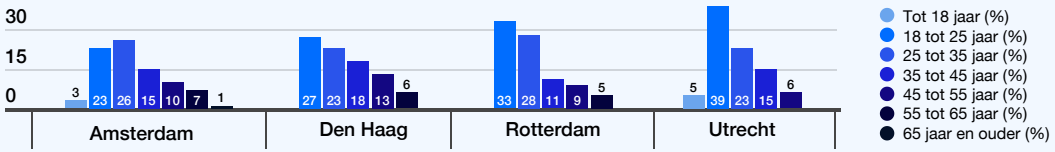

Aandeel bewoners dat zich wel eens onveilig voelt in eigen buurt (2021)

Bron: Inwonersenquete

Utrecht relatief veel verdachten handel harddrugs 18 t/m 24 (2018-2020)

Doorbreken Criminele carrières:
Preventie en Weerbaarheid

Duiding:

Wat zien we gebeuren?

- Op basis van de analyse van risico- en beschermende factoren zien we dat meer vroegsignalering nodig is samen met partners in het sociaal domein. Ook om de ingroei in de criminaliteit door jongeren te voorkomen moeten we al op zeer jonge leeftijd signaleren en aanpakken.
- Scholen krijgen meer te maken met diverse aspecten van veiligheidsproblematiek en criminaliteit zoals (online) bedreigingen, agressief gedrag, online pesten en sexting. Onderwijspersoneel praat daar ook meer over met leerlingen (bewustwording).

Praktijkverhaal

De wijkagent: “Kapot Sterk biedt mij de mogelijkheid om al op de basisschool verbinding te maken met kinderen. Dat vroege contact betaalt zich later uit”.

Maart 2023 lesbrief PO.2 west.pdf

Risicofactoren die een rol spelen bij ingroei in de (drugs)criminaliteit

Persoonlijke factoren	Familie en peers factoren	School en werk	Omgeving	Overig
Lage IQ met disharmonisch profiel	Criminele (historie) ouders/familie	Schoolverzuim	Armoede/ ongelijkheid	Eerder jeugdzorg of andere intensieve interventies
Moeite met empathie, autoriteit	Verstoorde familiestructuren	Houding op school	Aanwezigheid jeugdgroepen	Eerder jeugdzorg of andere intensieve interventies
Externaliserende gedragsstoornissen (ADHD, agressie etc.)	Kindermishandeling/ getuige HG	Geen werk	Slechte huisvesting	
Gemarginaliseerd voelen	Opvoedstijl en -kennis ouders		Geen of weinig voorzieningen	
Drugsgebruik, m.n. soft drugs	Omgang met criminele peers		Schulden	
Geloof in straatcultuur/lef	Kwetsbaar voor ingroei in (drugs) criminaliteit			
Gevoelig voor status en bezit				

Beschermende factoren

Persoonlijke factoren	Familie en peers factoren	School en werk	Omgeving
Hoge intelligentie	Geen schulden hebben	Zelf belang hechten aan onderwijs	Positieve, veilige plek
Emotioneel stabiel	Partner, ouderschap	Competentisch ontwikkelen én er erkenning voor krijgen	Een betekenisvolle/ steunende andere hebben
Empatisch vermogen/je kunnen verbinden	Verbondenheid	Een baan en/of startkwalificatie hebben	
Autonomie/ zelfregulatie	Support van leeftijdsgenoten	In staat baan te behouden	
Goed kunnen reflecteren/ moreel inzicht	Behandeling van het trauma		
Ambities hebben			
Het criminele leven te stressvol vinden			

Doorbreken Criminele carrières:
Versterken en uitbreiden Persoonsgerichte Aanpak (PGA) jonge aanwas én doorgroeiers

Terugblik:
Wat hebben we gedaan?

- De samenwerking met partners bij de lokale PGA en de Top X op jonge aanwas en doorgroeiers is versterkt en geïntensiveerd. Zowel binnen het Zorg- en Veiligheidshuis, als met externe aanbieders van forensische interventies en binnen de gemeente op het gebied van (beschermd/begeleid) wonen, werk & inkomen, onderwijs, schuldhulpverlening, buurt- en jongerenwerk en dagbesteding.
- De Top X is uitgebreid op basis van gezamenlijk vastgestelde objectieve criteria waarbij professionals, waaronder partners in het Zorg en Veiligheidshuis Regio Utrecht.
- Het aantal van de stedelijke Top X en de lokale PGA is gegroeid van 120 naar 200 persoonsgerichte aanpakken en we verwachten nog een toename vanwege onder andere het opnemen van potentiële plofkrakers in de PGA.
- We hebben geïnvesteerd in kwantitatieve en kwalitatieve uitbreiding en (specialistische) versterking van lokale PGA-experts en ervaren procesregisseurs in het Zorg- en Veiligheidshuis. Daarnaast blijven we ook doorgaand investeren in vakontwikkeling en het veilig werken van onze professionals en partners.
- Dit met inzet van GSPB en PMG middelen, ook is er extra inzet vanuit OM, politie, Reclassering, Raad voor de Kinderbescherming, vanuit middelen voor de gezagspartners vanuit Preventie met Gezag (justitie in de wijk).
- De PGA-experts participeren in integrale acties, zoals de project-matige aanpak van drugsdealers met een sms-bom: na aanhoudin-gen van drugsdealers, heeft de politie een sms-bom gestuurd naar contacten in de mobiele telefoons van de drugdealers. Naast de aanhouding van deze verdachten en het includeren in de PGA aanpak van deze verdachten en hun systeem, wordt ingezet op hulpverlening om te stoppen met drugsgebruik of dealen. Als de impact van de aanhoudingen in sommige buurten groot is, biedt de gemeente een voorlichtingsles aan op scholen in de omgeving. Wijkagenten en gemeentemedewerkers gaan het gesprek aan met wijkbewoners over de signalen en het gevaar van drugscriminaliteit.
- Resultaten actie drugsdealers; ruim 1.000 sms-meldingen gestuurd, tientallen WhatsApp- en telefoongesprekken gevoerd, drie hulpvragen gekregen en in contact gebracht met Jellinek. 5 aanmeldingen PGA lokaal en 2 aanmeldingen Top X.
- Gezamenlijke focus op de doelgroep is er ook vanuit het **programma Detentie en Terugkeer**. Boven op het basisaanbod voor gedetineerden (Raadsbrief detentie en terugkeer) is er binnen GSPB aandacht voor gedetineerden met een hoog risico op voortgezet crimineel handelen vanuit detentie of (potentieel) doorgroeien in druggerelateerde criminaliteit.
- Hoe doen we dat? Als er sprake is van een detentiemelding van een persoon die reeds opgenomen is in de persoonsgerichte aanpak, dan vindt er vanuit de Frontoffice Detentie en Terugkeer een doormelding plaats naar de betrokken PGA-expert. Zodoende kan het reeds bestaande plan van aanpak tijdens detentie worden voortgezet of verder worden vormgegeven.
- Versterking van het werken in – en aansluitend aan – detentie is volop in ontwikkeling. Door de toekenning van Rijksmiddelen is het mogelijk om de Re-Integratie Officieren (RIO's) en de Individuele Persoonsgerichte Toeleiding naar Arbeid (IPTA) in te zetten.
- De RIO's richten zich op jongeren en jongvolwassenen in detentie die betrokken zijn geweest bij ernstige vormen van criminaliteit en bij wie sprake is van complexe en langdurige problematiek. Er zijn tot nu toe 3 RIO's aangesteld. De RIO zorgt voor een intensieve en langdurige begeleiding van de jongeren met een hoog risico op recidive in de leeftijd van 18 t/m 27 jaar, waarbij er specifieke inzet is op het aansluiten bij de talenten en het begeleiden naar een adequate dagbesteding.
- De IPTA-coaches zijn vooral gericht op de (risico)jongeren in de leeftijd tussen de 16 en 27 jaar die geen werk of opleiding hebben. Beide interventies zijn bedoeld om de kans op recidive (herhaling van strafbaar gedrag) te verminderen. RIO- en IPTA-kandidaten stromen uit als zij tenminste 6 maanden lang positieve resultaten

Doorbreken Criminele carrières:
Versterken en uitbreiden Persoonsgerichte Aanpak (PGA) jonge aanwas én doorgroeiers

behalen op school, bij een werkgever of ander soort dagbesteding, en er geen grote instabiliteit (meer) is op andere leefgebieden.

- Plofkrakers: een integraal actieplan op het voorkomen en tegengaan van plofkraken is in ontwikkeling. Met een belangrijk accent op specialistische PGA inzet op (potentiële) plofkrakers met als doel plegen van strafbare feiten en recidive (herhaling van strafbaar gedrag) te voorkomen en het verdienmodel hierachter te verstoren en ontwrichten (geen in- en doorgroei meer).
- Er is al specialistische inzet vanuit Detentie en Terugkeer op personen die in detentie zitten vanwege een plofkraak. Als de plofkraker nog niet in een PGA zit, kan gerichte inzet van de **Re-integratie Officier (RIO)** plaatsvinden, die tijdens detentie intensief aan de slag gaat om de re-integratie met de gedetineerde vorm te geven.
- Ervaringsdeskundigen: we werken verder toe naar een stevig netwerk van enkele tientallen '**credible messengers**'/ervaringsdeskundigen/ 'geloofwaardige boodschappers' die zich inzetten en ons adviseren om Utrechters met crimineel gedrag of die dreigen af te glijden letterlijk en figuurlijk te bereiken en te motiveren naar een beter perspectief. We willen een netwerk van geloofwaardige boodschappers neerzetten. We zijn al kleinschalig begonnen met de inzet van enkele credible messengers in detentie, bij de PGA en in het onderwijs lesaanbod. Op basis van evaluatie en goede randvoorwaarden breiden we het aantal uit naar een bestendig netwerk.

Werk Sport en Opleiding: leer- werktrajecten en investeren in arbeidsvaardigheden

Leerwerktrajecten (Colosseum, U4U)

- We zijn gestart met partijen waarmee wij in eerste instantie grote stappen willen gaan zetten in de (door-) ontwikkeling van leer- en werktrajecten. Deze zijn: Colosseum Gym (15 plekken beschikbaar), FC Utrecht/ U4U (14 plekken beschikbaar).
- Aantal bereikt:
  17 Deelnemers trajecten Colosseum Gym, waarvan nog 12 actief
  11 Deelnemers trajecten FC Utrecht Inside &
  3 Deelnemers FC Utrecht Outside (U4U

VOG

- 22 VOG-ambassadeurs zijn gestart op 8 juni 2023 in een netwerk van VOG-ambassadeurs. De VOG-ambassadeurs helpen fabels over de VOG te doorbreken en helpen bij een tweede kans.
- Ze werken onder andere bij Werk & Inkomen, de Reclassering, SAFE, JoU en Raad van de Kinderbescherming. We gaan dit verder uitbreiden met: stage- en beroepsbureaus van MBO's.
- We organiseerden een grote online bijeenkomst voor werkgevers en opleidingen waarin het gesprek werd gevoerd over het stellen van reële en kansrijke eisen. In 2024 organiseren we nog zo'n bijeenkomst.

Doorbreken Criminele carrières:
Versterken en uitbreiden Persoonsgerichte Aanpak (PGA) jonge aanwas én doorgroeiers

Project Current Werkt: Extra investeren in arbeidsvaardigheden tijdens de detentieperiode.

- We zijn gestart met de pilot “Current Werkt” in de Penitentiaire Inrichting Nieuwegein. Het project van Current Werkt in PI Nieuwgein heeft een intensieve voorbereiding gehad, voor de daadwerkelijke start in PI Nieuwegein.
- Er hebben meerdere voorlichtingsrondes plaatsgevonden om zowel het personeel als de medewerkers van PI Nieuwegein te informeren en te enthousiasmeren.
- Er zijn ‘banners’ geplaatst in de PI, zodat voor zowel gedetineerden als voor het personeel bekend werd dat Current Werkt ging starten.
- In totaal hebben 8 deelnemers het traject van Current Werkt in PI Nieuwegein doorlopen. Inmiddels zijn er daarvan 4 uit detentie gekomen en werken er 3 bij Current Werkt.
- Er vindt evaluatie plaats van dit arbeidstoeleidingsproject. Bij positieve resultaten willen we verder kijken of, en hoe, dit soort arbeidstoeleidingstrajecten een meer vaste plek kunnen krijgen in het aanbod tijdens en na detentie. Zo willen we ervoor zorgen dat gedetineerden de kans krijgen om hun leven weer beter op orde te krijgen en terugval in criminaliteit voorkomen.

Extreem Overlastgevende en Criminele families (EOCF)

- We hebben onderzoek gedaan naar de indicatie van aard en de omvang van criminele families in Utrecht. De geschatte omvang is ongeveer 50 gezinnen.
- Er is akkoord van alle betrokken partijen op het plan EOCF.
- Op basis van de ervaringen met de aanpak van één familie en met gebruikmaking van de beschikbare kennis uit vergelijkbare ontwikkelingen elders in het land, komen we tot een aanpak voor de instroom van meerdere families. Hierbij worden we ondersteund door het CCV. In de tweede helft van 2024 is de ambitie om een methodiek voor samenwerking uitgekristalliseerd te hebben.
- We onderzoeken met direct betrokken professionals en omwonenden hoe we hen kunnen ondersteunen om weerbaarder te zijn tegen de overlast en intimidatie van criminele families. In de tweede helft van 2024 hebben we hier meer inzicht in.

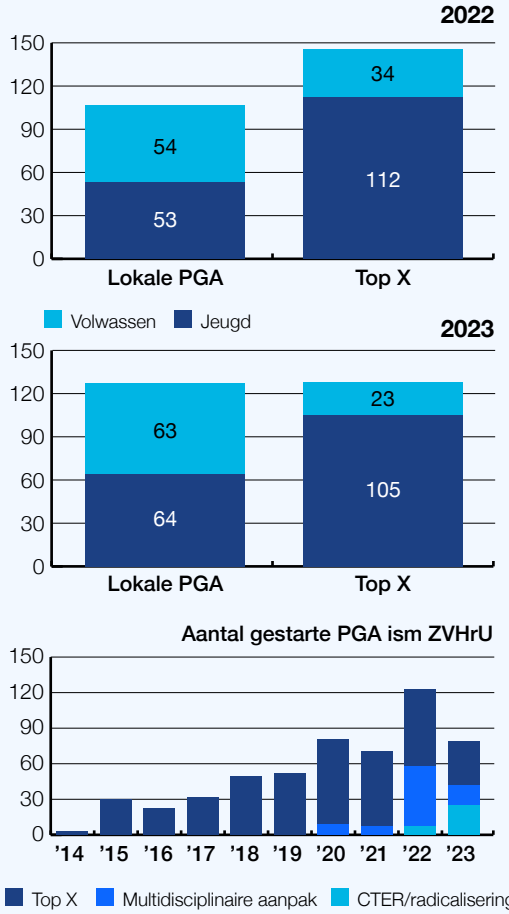
Verbinden Straf & Zorg: Multidisciplinair Toezicht Team (MDT)

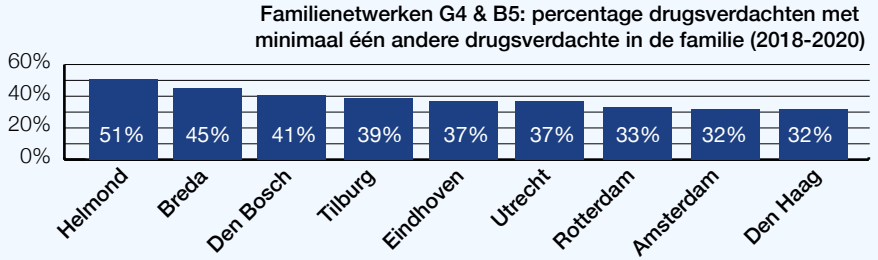
- In 2023 is gestart met een nieuwe interventie gestart: de proeftuin Multidisciplinair Toezichtteam. Dit team bestaat uit PGA-experts, reclasseringsmedewerkers en een procesregisseur van het Zorg- en Veiligheidshuis. Nieuw aan deze pilot is de inzet van de expertise van de reclassering in een eerder stadium dan het toezicht wordt opgelegd. Ook wordt gebruik gemaakt van het informele netwerk, zoals een voetbaltrainer of een door de jongere zelf ingebrachte mentor, iemand die wordt vertrouwd, die hem/ haar inspireert, en zo nodig confronteert. De pilot start kleinschalig in Overvecht en zal in een later stadium worden uitgebreid naar andere wijken. Op dit moment worden de eerste 5 personen opgenomen in deze proeftuin. Deze vernieuwende werkwijze wordt met actieonderzoek ondersteund en met wat we al geleerd hebben van andere bewezen aanpakken zoals in de top 600 Amsterdam, zodat de effectiviteit van deze interventie op een gedegen wijze wordt beproefd.
- 2023 staat in het teken van het opstarten en ontwikkelen van deze nieuwe methodiek/werkwijze.
- We realiseren een proeftuin. De kern van de proeftuin is ‘leren door doen’, interactief en met behulp van actieonderzoek.
- We richten het leerhuis verder in, waaronder nadere uitwerking van actieonderzoek en formuleren meetinstrumenten (voortgangsindicatoren).

Doorbreken Criminele carrières:
Versterken en uitbreiden Persoonsgerichte Aanpak (PGA) jonge aanwas én doorgroeiers

- In de zomerperiode is gestart met de doelgroep die we hebben geselecteerd voor Multi Disciplinair toezicht (5 personen geselecteerd. Er zijn nu twee casussen die kansrijk lijken voor deze pilot op basis van weging/triage).
- We ontwikkelen teambuilding en werkprocessen met kernteam (inclusief reclasseringswerkers en procesregisseur ZVHRU).
- Er vonden drie werkbijeenkomsten plaats met onder andere een jongerenpanel en inspirerende sprekers, waarbij een vertegenwoordiging van ketenpartners, (ervarings)deskundigen en gemeentecollega's zich hebben gebogen over het 'waarom', het 'wat' en het 'hoe' van de proeftuin MDT.
- We formeren een kernteam van PGA-experts en reclasseringswerkers, ondersteund door een procesregisseur van het Zorg- en Veiligheidshuis.
- We realiseren de randvoorwaarden voor de uitvoering (uitvoeringskader, faciliteiten zoals digitale werkomgeving en registratiesysteem etc.)
- We voeren oriënterende gesprekken met zowel collega's als partners uit de diverse domeinen.
- Eind Q4 2023 willen we 5 tot 10 jongeren/jongvolwassenen (jonge aanwas en doorgroeiers opgenomen hebben in de aanpak.

Prestatie-indicatoren

ca. 50
Aantal criminele families Utrecht 2022
Bron: Broekhuizen

51 van de **71**
Aantal verdachten met broers of neven binnen netwerk Utrecht Zuid
Bron: SNA Zuid 2021

Werk sport en opleiding

3 Rio's

3 IPTA coaches

1 training VOG amassadeurs **20** deelnemers
1 bijeenkomst over VOG **200** deelnemers

6 deelnemende bedrijven VOG

17 Deelnemers trajecten Colosseum Gym, waarvan nog 12 actief
11 Deelnemers trajecten FC Utrecht Inside en **3** deelnemers FC Utrecht Outside (U4U)

Doorbreken Criminele carrières:
Versterken en uitbreiden Persoonsgerichte Aanpak (PGA) jonge aanwas én doorgroeiers

Duiding:

Wat zien we gebeuren?

In Utrecht zijn jongeren en jongvolwassenen die kwetsbaar zijn om in de drugs gerelateerde criminaliteit terecht te komen en erin door te groeien. Uit de rapportage van Bureau Broekhuizen blijkt dat een opvallend hoog aandeel 18-25-jarigen in Utrecht betrokken is bij de handel in harddrugs: 39% (bij andere G4 gemeenten 23% - 33%) (2018-2020). Uit onderzoek is gebleken dat Utrechtse jeugd veelal via bestaande sociale netwerken en familierelaties betrokken raakt bij de criminaliteit. Ook blijkt dat in Utrechtse wijken jongeren gerekruteerd worden door zware criminelen om bijvoorbeeld drugs te dealen of een rol te vervullen in een gewelddadig conflict.

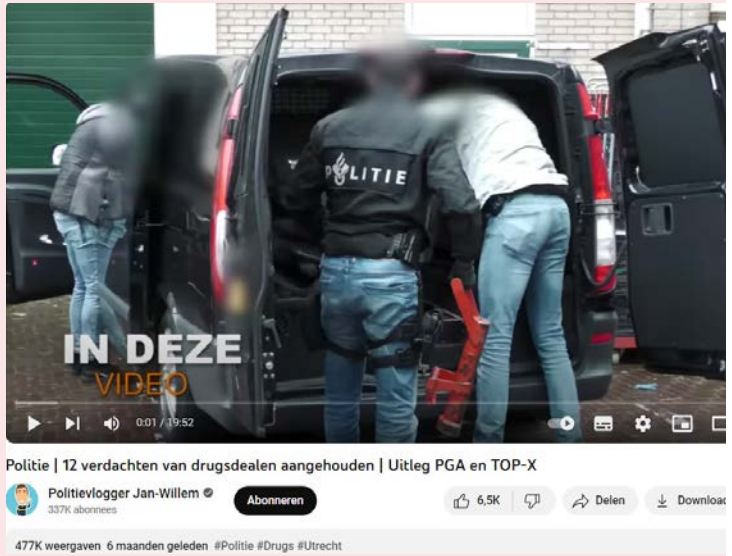
PGA Jeugd is outreachend en maatwerk. We willen continu blijven inzetten op versterking van de aanpakken en samenwerking met ketenpartners. We laten niet los. We investeren in behoud van kwaliteit. De PGA Expert is zelf een zeer belangrijk instrument in de aanpak, is regisseur op de inbreng van ketenpartners, dus op het geheel en houdt daarin het overzicht.

De PGA jeugd aanpak staat steviger. Ketenpartners zijn beter verbonden in de aanpak. Korte lijnen werken.

Praktijkverhaal

“Als PGA-expert komen we bij mensen thuis, maar ook in detentie en investeren in een netwerk. Een belangrijke les die we de afgelopen jaren hebben geleerd, is inzetten op motivatie. En als iemand dan bereid is het andere pad te kiezen dan moeten we ook iets te bieden hebben. Denk aan passend werk of opleiding, sport en een dak boven je hoofd. Dit vraagt maatwerk. En veel afstemming met alle partners ook met bijvoorbeeld de reclassering omdat je ook grenzen moet stellen bijvoorbeeld door te adviseren het in de voorwaarden bij een toezicht op te nemen”

Taoufik, PGA-expert gemeente Utrecht

Doorbreken Criminele carrières:
Versterken en uitbreiden Persoonsgerichte Aanpak (PGA) jonge aanwas én doorgroeiers

Integrale Persoonsgerichte Toeleiding naar Arbeid

Duiding:

Wat zien we gebeuren?

We zetten in op het versterken van domein-overstijgende begeleidingsvormen. Met de inzet van Integrale Persoonsgerichte Toeleiding naar Arbeid, ofwel de (IPTA)-coaches kunnen we de samenwerking tussen onderwijs, werk en inkomen en veiligheid verder versterken. Het doel is maatwerk leveren in de toeleiding van kwetsbare jongeren (16 t/m 27 jaar) naar scholing en/of arbeid. De IPTA-coaches vormen samen met re-integratieofficieren (RIO's) een integraal team; deze functies hanteren dezelfde werkwijze. De RIO bedient echter wel een andere doelgroep, namelijk (ex)gedetineerden die ernstige delicten hebben gepleegd, waarbij sprake is van complexe problematiek.

We zetten in op:

- Zelfredzaamheid en talenten van (ex) gedetineerden en kwetsbare jongeren;
- Begeleiden naar werk en opleiding voor perspectief en betere kansen;
- Voorkomen van recidive door inzet op afgestemd plan van aanpak op de leefgebieden;
- Het leveren van maatwerk en intensieve coaching en begeleiding.

Praktijkverhaal

Magaidy, IPTA-coach: "Betrokkene heeft een lange tijd in detentie gezeten waardoor een grote afstand tot de arbeidsmarkt is ontstaan. Momenteel ontvangt hij een bijstandsuitkering en wil ondersteuning bij het vinden van een betaalde baan of een Beroeps Begeleidende Leerweg (BBL). Na een aantal (kennismaking)gesprekken kwam hij met de wens om als beveiliger of brandwacht te werken. De IPTA-coach is samen met betrokkene gaan zoeken naar een passend bedrijf en hebben dat gevonden. Dit bedrijf vergoedt de opleiding tot brandwacht volledig, verstrekt een leenauto van de zaak als betrokkene niet in bezit is van eigen vervoer. Ook wordt betrokkene niet afgewezen op het gebrek aan een VOG. De IPTA-coach heeft samen met betrokkene een cv en motivatiebrief opgesteld en zijn in afwachting van een sollicitatiegesprek. Tot slot heeft de IPTA-coach samenwerkingsafspraken met dit bedrijf gemaakt om meerdere jongeren in de (nabije) toekomst te kunnen voorstellen.

Doorbreken Criminele carrières:
Versterken en uitbreiden Persoonsgerichte Aanpak (PGA) jonge aanwas én doorgroeiers

Werk, Sport en Opleiding: Leer-, werktrajecten en investeren in arbeidsvaardigheden

Duiding:
Wat zien we gebeuren?

Leerwerktrajecten: We werken samen met sociaal ondernemers die kennis van en ervaring hebben met de doelgroep en zichzelf reeds bewezen hebben in Utrecht en/of andere steden op het gebied van werk, opleiding, sport en cultuur en/of een combinatie. Deze samenwerking biedt de mogelijkheid om het aanbod aan te laten sluiten op de behoefte en dit ook gedurende het traject te kunnen bijstellen en eventueel onderling uit te wisselen.

VOG-fabel: Veel jongeren met een justitieel verleden vragen geen VOG aan omdat ze denken geen VOG te kunnen krijgen. Dat is lang niet altijd terecht en daarmee lopen zij kansen op opleiding of baan mis.

We trainen de VOG-ambassadeurs en organiseren regelmatig korte bijeenkomsten voor hen waardoor we kennis vergroten en onderlinge samenwerking warm houden. De ambassadeurs zijn voor de dienst Justis aanspreekpunt en blijven zo gemakkelijk op de hoogte van eventuele wijzigingen in wet- en regelgeving.

Cijfermatig
In Utrecht heeft 64,6% van de volwassen inwoners betaald werk in loondienst of als zelfstandige. In Overvecht ligt dat aandeel veel lager (50%). Het aandeel vroegtijdig schoolverlaters is 1,9% in Utrecht. In Overvecht ligt dat aandeel op 3,5% en in de binnenstad op 3,1%.

Doorbreken Criminele carrières:
Versterken en uitbreiden Persoonsgerichte Aanpak (PGA) jonge aanwas én doorgroeiers

Werk, Sport en Opleiding: Current Werkt

Duiding:
Wat zien we gebeuren?

Werk en inkomen is één van de leefgebieden bij het vormgeven van het plan van aanpak in detentie en de terugkeer naar de samenleving. Samen met de Penitentiaire Inrichting Nieuwegein, de gemeente Utrecht en Current Werkt is verkend wat er extra nodig is om arbeid in én aansluitend aan detentie beter vorm te geven. Idealiter heeft iemand aansluitend aan detentie direct betaald werk. In de praktijk is dat lastig te organiseren. Zo sluit de reguliere arbeid in detentie niet direct aan op werkgevers buiten en ontbreekt de juiste begeleiding en ondersteuning om vanuit detentie bij een nieuwe werkgever aan te komen. Deze situatie willen we verbeteren door tijdens detentie te investeren in het verbeteren van het perspectief op een betaalde baan aansluitend aan detentie.

Praktijkverhaal

Een deelnemer zegt over zijn deelname aan Current Werkt: “in de gevangenis wordt er veel voor mij bepaald. Meedoen aan Current Werkt is daarentegen iets wat ik zelf heb morgen kiezen. Ik voel me gezien. Samen maken we een plan waar ik straks ga werken. Ik kan na detentie al meteen terecht bij Current Werkt en vandaar uit verder werken aan mijn toekomst”.

Door aan te sluiten bij de talenten van de deelnemers, lukt het de begeleiders van Current Werkt om in contact te komen met de deelnemers en zicht te krijgen op hun talenten. De begeleiders bij Current Werkt zijn zelf ervaringsdeskundigen.

In het werken met de doelgroep in detentie, valt op dat er in de Penitentiaire Inrichting eerst wat ‘wantrouwend en afwachtend’ werd gekeken naar deze interventie. Dit zien we vaker bij nieuwe initiatieven tijdens detentie. Gedetineerden volgen dan liever eerst de ontwikkelingen en haken aan op een later moment, als het voor hen goed voelt.

Om die reden is gewerkt met een flexibel instroommoment. Daardoor kunnen gedetineerden ook op een later moment tijdens het traject nog aanhaken.

Gedetineerde: “Straks gaan we naar buiten en dragen een enkelband. Niet iedereen zit dan op je te wachten. Maar als er dan werk is geregeld, is dat fijn. Delicten pleeg je vaak uit financiële nood. Het goede is dat je hier discipline bij wordt gebracht. Soms bewerken we hout of pakken we BBQ’s in – niet per se leuk werk nu maar je bent wel bezig met je toekomst. Dat motiveert.”

Al in de gevangenis werken aan je droombaan: het wordt de realiteit voor Utrechtse gedetineerden (link artikel AD).

Doorbreken Criminele carrières:
Versterken en uitbreiden Persoonsgerichte Aanpak (PGA) jonge aanwas én doorgroeiers

Criminele families

Duiding:
Wat zien we gebeuren?

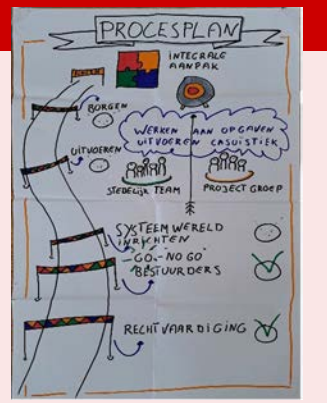
In Utrecht zijn diverse gezinnen/ families, waarbinnen het leven van de criminaliteit van generatie op generatie wordt doorgegeven. Een substantieel deel van de criminele kopstukken uit de drugshandel is afkomstig uit criminele netwerken met familiebanden. Jonge aanwas en doorgroeiers starten veelal in deze context.

We willen dat deze criminele gezinnen en families heldere grenzen worden gesteld en dat daar scherpe consequenties aan worden verbonden. Want de criminaliteit, het geweld, de overlast en de intimidatie moeten stoppen. Tegelijk willen wij dat de kinderen en jongeren in deze gezinnen veilig kunnen opgroeien. Wij bieden een helpende hand aan hen die het criminele pad willen verlaten en we helpen de professionals en burgers uit de directe leefomgeving van deze gezinnen om grensoverschrijdend gedrag niet te tolereren of te normaliseren.

Cijfermatig:
Van de G4 is het aantal drugsverdachten met een familieband groot. In een aantal Brabantse gemeenten is dat aandeel nog groter. Als je voor deze indicator naar alle Nederlandse gemeenten kijkt, staat Utrecht op de 82e plaats.

In de sociale netwerk analyse van een groep cocaïne-dealers uit Utrecht Zuid, kwam naar voren dat familierelaties daar van belang zijn, want 51 van de 73 verdachten had een neef of broer in het netwerk.

Praktijkverhaal

Projectleider EOCF: “Als het lukt om een stevige aanpak te ontwikkelen waarmee we integraal en langdurig in kunnen zetten op een familie, dan ontwikkelen we ook echt wel iets moois. Want door in te zetten op een familie werk je aan veel doelstellingen tegelijk: doorbreken intergenerationele overdracht, voorkomen jonge aanwas, aanpakken van doorgroeiers, verminderen of voorkomen van overlast en ga zo maar door.”

Doorbreken Criminele carrières:
Versterken en uitbreiden Persoonsgerichte Aanpak (PGA) jonge aanwas én doorgroeiers

Multidisciplinair Toezicht Team

Duiding:

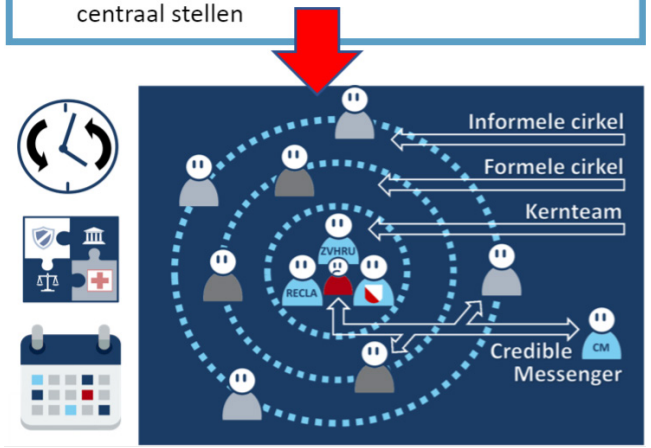
Wat zien we gebeuren?

We willen voorkomen dat jongeren/jongvolwassenen in de fuik van drugscriminaliteit belanden en doorgroeien tot geharde criminelen, door rondom de jongere/jongvolwassene cirkels te formeren ter ondersteuning, begrenzing en motivatie. Deze bestaan uit zorgvuldig geselecteerde professionals (de 'formele' cirkel) en niet-beroepsmatig betrokkenen (sleutelfiguren uit bijvoorbeeld het sociale en familiale netwerk, de 'informele' cirkel). Op deze manier wordt integraal en domein overstijgend gewerkt.

Met de proeftuin MDT voeren de reclassering en de gemeente de Motie Van Nispen-Van Toorenburg uit (TK 29911-289). We organiseren het werk binnen de PGA anders (lees: meer methodisch) en zorgen voor leren en verbeteren. Zo willen wij een (ver)nieuwe(nde), intensieve en methodische werkwijze ontwikkelen. De 'plus' op de bestaande inzet wordt door de gemeente en de reclassering geleverd, ondersteund door een procesregisseur van het ZVHRU.

Werkzame principes:

- Inzet van een dedicated kernteam
- Eerdere inzet van forensische (reclasserings)expertise
- Integraal werken met een zorgvuldige selectie van professionals (formele cirkel)
- Intensieve betrokkenheid van informele cirkels en sleutelfiguren/rolmodellen ('credible messengers')
- Levensloop en leefwereld van betrokkene centraal stellen

Praktijkverhaal

R. Laats, projectleider: "Slimmer, samen en selectief. Dat is denk ik wel kenmerkend voor de werkwijze MDT, die we samen met de reclassering ontwikkelen en die aansluit op de Top X. Slimmer combineren van forensische en gemeentelijke kennis, expertise en interventies door de nauwe samenwerking tussen reclasseringswerkers en PGA-experts vanuit één kernteam, met ondersteuning van een procesregisseur van het Zorg- en Veiligheidshuis. Selectief betrekken van (keten)partners en sleutelfiguren uit het netwerk van de jongere; enkel degenen die écht wat kunnen betekenen. Vervolgens samen met de cirkel van betrokkenen én de jongere zelf uitvoering geven aan een gezamenlijk plan, dat aansluit bij diens leef- en belevingswereld. Dat is waar het bij MDT om gaat!"

3
Pijler doorbreken criminele geldstromen

In het algemeen

Een belangrijke manier om het toetreden of doorgroeien in ondermijnende criminaliteit tegen te gaan, is door in te grijpen in criminele verdienmodellen. Om op die manier een criminele carrière minder aantrekkelijk te maken. Via het programma GSPB richten we ons daarbij specifiek op transport en logistiek, vastgoedmisbruik, financiële logistiek en focus op gebieden waar criminele inmenging het grootste is. We proberen op ieder aspect van het crimineel handelen zicht te krijgen en in te grijpen. Daarmee wordt het crimineel handelen bemoeilijkt. Dat doen we onder andere door samen met RIEC-partners integraal te werken aan casuïstiek en door met partners (integrale) controles te houden. Zo organiseerden we tientallen controles op vrachtwagens, bedrijfsbussen en bestuurlijke controles bij bedrijven. Bij deze gezamenlijke acties zetten we het bestuurlijk instrumentarium in, zoals het sluiten van panden waarin drugs gerelateerde criminaliteit plaatsvindt.

Ook investeren we in het vergroten van weerbaarheid van ondernemers, bewoners en professionals en werken we aan het vergoten van de meldingsbereidheid. Daarom hielden we zo'n honderd 'Knock & Talk' gesprekken bij ondernemers, organiseerde we bewustwordingssessies met ondernemers en particulieren en een Augmented Reality (AR)-game en escaperoom 'het verlaten van een drugslab'.

In dit hoofdstuk vindt u een meer gedetailleerde rapportage van de initiatieven op dit vlak.

Per onderdeel presenteren we een terugblik op wat we hebben gedaan, geven we toelichtende cijfers, formuleren we wat we zien

gebeuren en delen we een verhaal uit de praktijk of een relevant (media) artikel.

De pijler 'Doorbreken Criminele geldstromen' bestaat uit de onderdelen: transport en logistiek, vastgoed, financiële logistiek en een tweetal focusgebieden.

Doorbreken criminele geldstromen: **Stadsbrede inzet**

Terugblik:
Wat hebben we gedaan?

Drugsgerelateerde criminaliteit is niet gebonden aan thema's, specifieke gebieden of gemeentengrenzen. Een deel van de inzet om de ontwrichtende effecten van drugsgelateerde criminaliteit tegen te gaan is dan ook stadsbreed. Hierbij zetten we, waar nodig, het bestuurlijk instrumentarium in om de ontwrichtende effecten van drugsgerelateerde criminaliteit tegen te gaan en ernstige verstoringen van de openbare orde in onze wijken te herstellen.

- We hebben tot 1 september 2023 met het BUIT[2] 296 locaties gecontroleerd/actiedagen gehad naar aanleiding van signalen van ondermijnende criminaliteit. In grafiek op de volgende pagina is te zien hoe het bestuurlijk instrumentarium stadsbreed is ingezet.
- Waar noodzakelijk en proportioneel kan de burgemeester een pand aanwijzen als vergunningsplichtig (artikel 2.47 APV). Hiermee voorkomen we (herhaaldelijk) misbruik van panden. Er is één pand aangewezen voor de vergunningsplicht.
- We zijn samen met de andere partners van het Hennepconvenant bezig met een herijking en vernieuwing van het Hennepconvenant Midden-Nederland. Met als doel om te zorgen dat de partners informatie kunnen delen om hennepcriminaliteit te voorkomen overtredingen te beëindigen.
- Samen met andere gemeenten uit de regio zijn we in gesprek met het Ministerie van J&V over de gewenste wijziging van artikel 174a Gemeentewet. Het wetvoorstel om de sluitingsbevoegdheid van burgemeesters uit te breiden bij beschieting van een pand of het gebruik van een wapen tegen een pand is 24 oktober jl. aangenomen door de Eerste Kamer.

Preventie en Weerbaarheid

Preventie en weerbaarheid is een belangrijk thema vanuit GSPB richting onze bewoners, ondernemers en professionals. De kern zit hem in het bewuster maken van wat er op het gebied van ondermijning kan spelen in hun buurt of werkveld én het vergroten van de meldingsbereidheid. Periodiek organiseren we een bijeenkomst speciaal op dit thema. Andere keren wordt er aandacht aan het thema besteed als onderdeel van één van de geprioriteerde thema's: vastgoed, financiële logistiek en transport & logistiek.

- Voor het vergroten van de meldingsbereidheid bij inwoners is de interventie, Eenheid 75, gekozen bestaande uit een AR Game en een Escaperoom. Deze is ingezet in de periode van 28 april 2023 tot en met 30 juni 2023. Deze Escaperoom is elders in het land reeds ingezet en uit de evaluatie daar kwam een positief effect op de meldingsbereidheid naar voren.
- Aan de AR Game hebben 227 deelnemende teams deelgenomen.
- Aan de Escape Room hebben 181 deelnemende teams deelgenomen.
- Bureau Broekhuizen heeft deze interventie geëvalueerd. Uit haar eerste bevindingen blijkt dat de interventie het gewenste effect heeft gehad en dat de bewustwording en meldingsbereidheid is gestegen. Zo geeft ruim 60% van de respondenten aan dat ze beter snappen waarom het van belang is om drugscriminaliteit te melden. Voor 46% van de respondenten geldt dat ze beter weten dat melden ook belangrijk is als het om een vermoeden gaat van drugscriminaliteit.

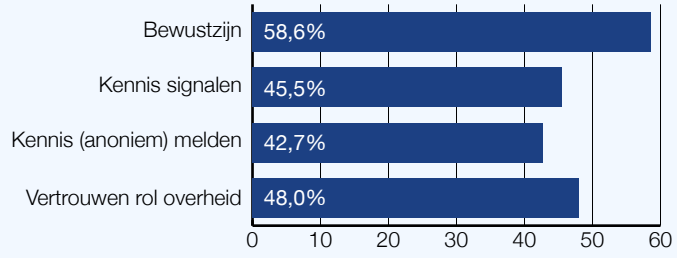
2 Bestuurlijk Utrechts Interventieteam: Een team vanuit Vergunning, Toezicht en Handhaving (VTH) dat samenwerkt met bijv. Politie, Nederlandse Arbeidsinspectie, Douane, Koninklijke Marechaussee, FIOD, Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit etc

Doorbreken criminele geldstromen: **Stadsbrede inzet**

- Een vervolg van de evaluatie, om ook het effect op langere termijn in kaart te brengen, vindt later dit jaar plaats.
- We hebben in 2023 verschillende signaalkaarten ontwikkeld voor professionals, ondernemers en inwoners. Op deze kaarten staan voor verschillende thema's concrete voorbeelden van signalen van ondermijnende criminaliteit. Om zo te zorgen dat zij signalen beter herkennen en weten waar ze signalen kunnen melden. Deze signaalkaarten worden veelvuldig gebruikt bij bijeenkomsten en andere sessies.
- In de periode tot de zomer van 2023 zijn er 13 bijeenkomsten georganiseerd, voor en met bewoners of professionals uit de stad, waarbij we 252 bewoners en professionals hebben bereikt.

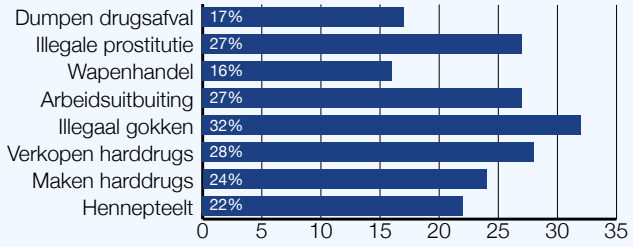
Effectindicatoren

Aantal deelnemers escaproom dat aangeeft een positieve ontwikkeling door te hebben gemaakt op onderstaande:

Bron: onderzoek Broekhuizen

Aantal deelnemers escaproom dat aangeeft een positieve ontwikkeling door te hebben gemaakt op onderstaande:

Bron: onderzoek Broekhuizen

Aantal Bibob onderzoeken

2022

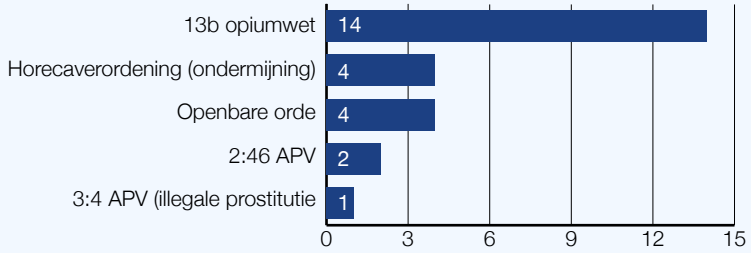
19 Vastgoed
65 BTNO
66 overige thema's

2023 tm 19 sept.

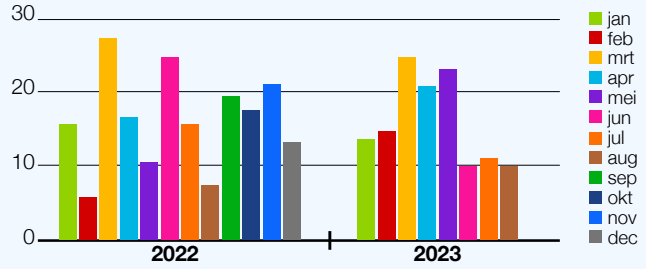

26 Horeca
25 BTNO
5 WABO
2 APV art 2:47

Pandsluitingen 2023 (t/m half september)

Aantal Last onder dwangsom (LOD) opgelegd vanwege drugshandel

Doorbreken criminele geldstromen:
Stadsbrede inzet

Duiding:

Wat zien we gebeuren?

We zien landelijk en ook in Utrecht dat het aantal explosies toeneemt. Criminelen zijn in toenemende mate bereid om excessief geweld toe te passen, waar ook willekeurige omstanders slachtoffer van kunnen worden.

Overall heeft de escaperoom een positief effect op de mechanismen van meldingsbereidheid. Meer dan de helft (58,6%) van de deelnemers geeft aan zich meer bewust te zijn van de ernst van de problematiek. Ongeveer een derde (32%) gaf aan meer bereid te zijn illegaal gokken te melden.

Praktijkverhaal

Een van de bestuurlijke maatregelen die de gemeente heeft om criminaliteit te bestrijden, is het recht om panden te sluiten. Dat deed de burgemeester bijvoorbeeld in Vleuten, waar in het voorjaar van 2023 een explosie bij een woning was:

“De explosie was zondagavond rond 22.30 uur. Vermoedelijk werd bij de voordeur van het huis een brandbare stof verspreid en daarna aangestoken. Daarop volgde een harde knal en ontstond brand. Er vielen geen gewonden. Een verdachte is gevlucht via de Moersbergen in de richting van Breeveen. De politie zoekt nog getuigen van het incident.”

Lees meer in het artikel van DUIC:

Burgemeester Dijksma sluit woning aan de Moersbergen in Vleuten na explosie (duic.nl)

Doorbreken criminele geldstromen: **Vastgoed**

Terugblik:
Wat hebben we gedaan?

- Er zijn 43 'Knock & Talk'[3] gesprekken geweest op het thema vastgoed. De gemeente bezocht, samen met samenwerkingspartners, ondernemingen om het gesprek te voeren over onder andere signalen van ondermijnende criminaliteit. We vertellen ondernemers ook waar ze signalen kunnen melden. Hiermee wordt (de aanpak van) ondermijning concreter en zichtbaarder.
- De Meld Misdaad Anoniem (MMA) campagne specifiek voor vastgoed. Als gemeente hebben we deelgenomen aan de landelijke campagne, gefaciliteerd vanuit het ministerie van J&V. De campagne is gericht op het vergroten van het bewustzijn van professionals in de vastgoedbranche. Makelaars, notarissen, taxateurs, vastgoedbeheerders, hypotheekadviseurs, accountants en belastingadviseurs raken soms op de hoogte van criminaliteit doordat ze in hun werk afwijkingen signaleren. MMA biedt een veilige plek om dit soort signalen te melden.
- In 2023 is er in 13 dossiers een Bibob (Wet bevordering integriteitsbeoordelingen door het openbaar bestuur) onderzoek door de gemeente gestart gerelateerd aan vastgoed. Vorige jaar hebben we gedurende het hele jaar 19 onderzoeken gestart.
- Er werden 30 controles verricht door het BUIT om misbruik van vastgoed tegen te gaan.
- Er zijn weerbaarheidstrainingen voor 4 woningcorporaties en 6 particuliere verhuurders verzorgd. Medewerkers zoals beheerders, consulenten en verhuurders namen afgelopen periode deel aan bijeenkomsten vanuit de gemeente in samenwerking met de politie over ondermijning.

Preventie binnen de Utrechtse 'bewoonde wereld'

- De 4 Utrechtse woningbouwcorporaties en 6 particuliere (vastgoed) verhuur partijen worden steeds bewuster van signalen van ondermijning en weten hoe te handelen.
- Medewerkers zoals beheerders, consulenten en verhuurders hebben afgelopen jaar deelgenomen aan bijeenkomsten vanuit de gemeente over ondermijning. Toegespitst op wat zij in hun werk tegen kunnen komen (denk aan een hennepkwekerij of illegale prostitutie) spraken we met elkaar over de signalen hiervan. Wat doe je als de gordijnen altijd dicht zijn en er klachten zijn vanuit de buurt over een specifieke geur? Het begint vaak met het delen van een signaal en het onderbuikgevoel dat daarbij komt kijken met bijvoorbeeld de wijkagent. Uitleg vanuit de gemeente en politie over wat een signaal is, hoe om wordt gegaan met signalen, maar ook wat we er wel en niet mee kunnen doen qua opvolging, helpt voor een breed begrip en handelingsbereidheid van partners.
- Dit najaar organiseerden we een grote bijeenkomst, speciaal voor het Utrechtse notariaat. Eerder deden we dit voor vastgoedmakelaars. We zien dat de druk op deze beroepsgroepen wordt opgevoerd. Vanuit de branche is daar aandacht voor, maar als gemeente willen we hier ook de branche bij ondersteunen en aandacht vragen voor de aanpak van ondermijnende criminaliteit.

Signalen
hennepteelt en drugslaboratoria

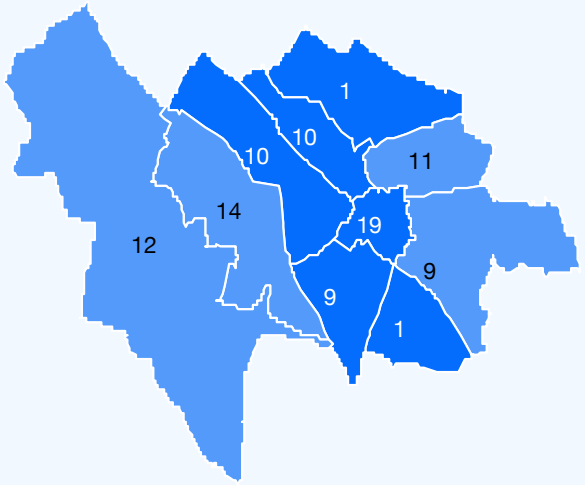
Gemeente Utrecht

3 Hierbij gaan collega's vanuit team ondermijning (Openbare Orde en Veiligheid) laagdrempelig in gesprek met ondernemers om hun bewust te maken van signalen van ondermijnende criminaliteit.

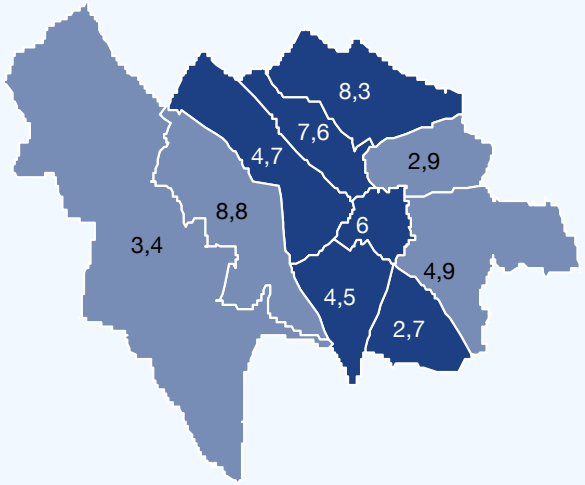
Doorbreken criminele geldstromen: **Vastgoed**

Effect-indicatoren

Percentage woningen gekocht met onverklaarbaar geregistreerd vermogen (ZoO, 2015)

Percentage verblijfsobjecten in bezit van een eigenaar met een veroordeling in de afgelopen 10 jaar (ZoO, 2015)

Prestatie-indicatoren

- **43** Knock & talk-gesprekken
- **1** Meld Misdaad Anoniem campagne ‘Vastgoed’
- **11** Bibob zaken gerelateerd aan vastgoed in 2023 (t/m 19 sept)
- **19** Bibob zaken gerelateerd aan vastgoed in 2022
- **296** Controles Bestuurlijk Utrechts Interventie Team (BUIT), waarvan:
  - **30** Locaties ihkv vastgoed
- **4** Weerbaarheidstrainingen bij corporaties
- **6** Weerbaarheidstrainingen bij particuliere verhuurders
- **2** Bibob zaken ihkv vergunningsplicht art 2.47 APV

Doorbreken criminele geldstromen: **Vastgoed**

Duiding:

Wat zien we gebeuren?

Uit onderzoek van het Wetenschappelijk Onderzoek- en Documentatie-centrum (WODC)[4] blijkt dat er jaarlijks ongeveer 0,5% van de Nederlandse woningvoorraad en bedrijvenvoorraad wordt aangewend om ondermijnende criminele activiteiten te faciliteren. Hierbij kan gedacht worden aan witwassen van geld, het produceren, versnijden en/of het bewaren van drugs, het opslaan van (vuur)wapens, als onderduikadres of ontmoetingsplek en voor het bewaren van crimineel verdiend geld. Dit heeft negatieve gevolgen voor de directe omgeving en eventueel ook voor een verhuurder/pandeigenaar. Te denken valt bijvoorbeeld aan brand- en explosiegevaar door hennepplantages of drugslabs, dreigingen vanwege ruzies in het criminele circuit, woningen die onttrokken worden aan de krappe woningmarkt. We zetten op verschillende manieren in om het misbruik van vastgoed voor criminele activiteiten te voorkomen dan wel aan te pakken.

Cijfermatig

'Zicht op Ondermijning' laat zien dat verschillende wijken opvallen in verschillende analyses op vastgoed. Zo zijn er in de binnenstad bovengemiddeld veel woningen gekocht met onverklaarbaar geregistreerd vermogen. Zuid heeft de meeste verblijfsobjecten in bezit van een stichting met alleen- of beroepsbestuurder.

4 'Criminele gebouwen': De faciliterende rol van woningen en bedrijfsruimten bij ondermijnende criminaliteit in Nederland en vier EU-landen, WODC 2020.

Praktijkverhaal

Particuliere verhuurder naar aanleiding van een presentatie:
"Naar aanleiding van deze presentatie, ben ik blij dat ik nu een loket weet te vinden bij de gemeente, zodat ik mijn signalen kwijt kan. En dat jullie deze presentaties geven".

Interview met consulent Taijomi van corporatie Woonin:
De Utrechtse woningbouwcorporaties Mitros en Viveste fuseerden in 2023 tot Woonin. Met ruim 35.000 sociale huurwoningen zijn zij een grote speler. Zij huisvesten veel van onze bewoners en komen daarmee ook vele uitdagingen tegen in hun werk. Naar aanleiding van een goed bezochte bewustwordingssessie mei dit jaar, spraken wij Taijomi de Rooij nog. "Wij als buurtbeheerders/woon-consulenten komen in de praktijk geregeld vormen van criminaliteit tegen. Denk aan woonfraude, drugs en prostitutie. Binnen de organisatie kennen we het begrip ondermijning wel, maar we hadden hier nog nooit een sessie over gehad." In gesprek met alle deelnemers bleek dat zij genoeg signalen herkennen, maar dat er ook nog altijd wel twijfels zijn of je hier iets mee kunt en zo ja hoe je dat aanpakt en bij welke organisatie je met je signaal terecht kunt. "De bijeenkomst was goed bevallen. Fijne mix tussen theorie en interactie. Bewustwording en meldingsbereidheid vergroten onder bewoners en (ver)huurders is erg belangrijk. Zonder meldingen kunnen wij niet handelen".

Doorbreken criminele geldstromen: **Financiële logistiek**

Terugblik:

Wat hebben we gedaan?

- Vormgeven aanpak criminele geldstromen: de afgelopen periode is geïnvesteerd in het vormgeven van een solide aanpak van het doorbreken van criminele geldstromen. Het inzichtelijk krijgen hoe deze stromen lopen is daarvoor de basis, en niet makkelijk. Vervolgens moeten we met de relevante partners een strategie bepalen hoe we barrières opwerpen. Dit doen we samen met politie, de Belastingdienst, de Fiscale Inlichtingen- en Opsporingsdienst (FIOD), de Financial Intelligence Unit (FIU), het Regionaal Informatie en Expertisecentrum (RIEC) en andere netwerkpartners. Zo delen we kennis en expertise en wordt in gezamenlijkheid nagedacht over welke interventies nuttig en noodzakelijk zijn. Op dit moment werken we daarin samen met de gemeenten Hilversum en Amersfoort.
- We hebben één integrale casus binnen het RIEC samenwerkingsverband behandeld binnen het thema criminele geldstromen. We hebben met de Rabobank op bedrijventerrein Nieuw Overvecht een pilot gedraaid om aanwezige bedrijfsstructuren beter te leren begrijpen en adequaat te reageren op misstanden. Ieder vanuit zijn eigen rol en taak. In het najaar van 2023 wordt de samenwerking geëvalueerd, om de belangrijkste bevindingen te gebruiken voor verdere samenwerking op dit gebied. We verwachten aan het eind van het jaar een rapport op te leveren met de 'lessons learned'.

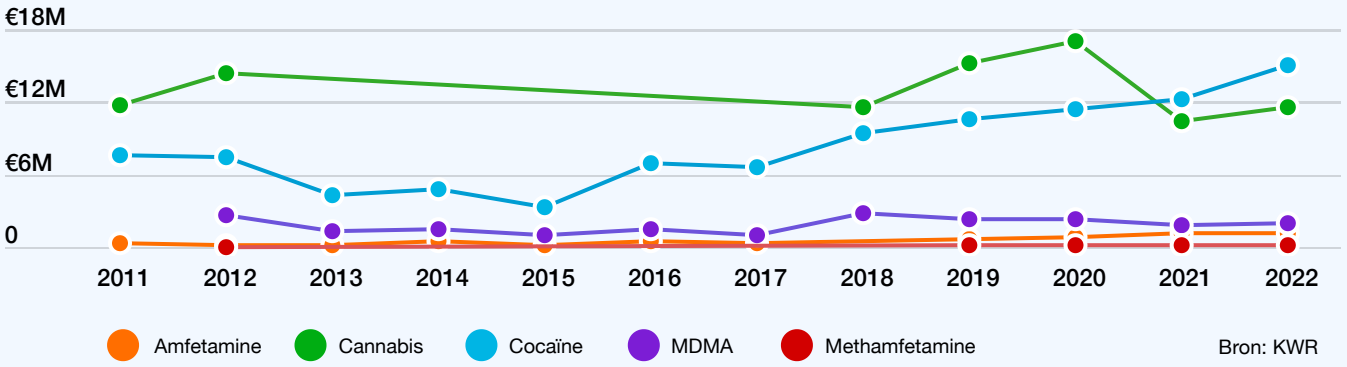
Bestuurlijke controles om witwassen tegen te gaan: in het najaar zijn, door het Bestuurlijk Utrechts Interventieteam (BUIT) bestuurlijke controles uitgevoerd in een witwasgevoelige sector in onze stad. Deze branche kenmerkt zich door risico's op witwassen en is aantoonbaar kwetsbaar voor criminele inmenging. Samen met de politie, Openbaar Ministerie, Belastingdienst en het RIEC werken we nauw samen om een passende vervolgstrategie vorm te geven. Naast deze 'lokale' aanpak voert onze gemeente verkennende gesprekken met de andere G4-gemeenten, de betrokken branchevereniging, het Centrum voor Criminaliteitspreventie en Veiligheid (CCV) en landelijke toezichthouders en opsporingsdiensten om tot een landelijk beeld van deze sector te komen. Doel is om kwetsbaarheden in de sector te onderkennen en waar mogelijk barrières op te werpen. Onze gemeente is, samen met de Landelijke Eenheid van de politie, initiatiefnemer en kartrekker van deze gesprekken.

Doorbreken criminele geldstromen:
Financiële logistiek

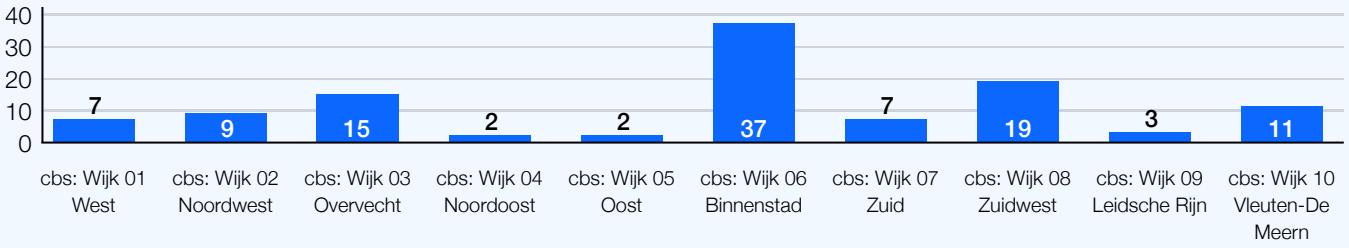
Effect-indicatoren

Geschatte straatwaarde gebruik in Utrecht

Bron: KWR

Witwassen (totaal per wijk 2019-2021)

Bron: Politie

€ 15.031.217
schatting straatwaarde per jaar in 2022 van cocaïne, geconsumeerd in Utrecht

€ 11.564.212
schatting straatwaarde per jaar in 2022 van cannabis, geconsumeerd in Utrecht

Doorbreken criminele geldstromen: **Financiële logistiek**

Duiding:

Wat zien we gebeuren?

Criminele geldstromen zien we terug zowel ondergronds als bovengronds. Wanneer crimineel verkregen vermogen wordt besteed of geïnvesteerd in de 'bovenwereld', is er sprake van witwassen. Criminele samenwerkingsverbanden proberen gelden die zijn verdiend met illegale activiteiten een legale status te geven om zo de illegale oorsprong te verbergen en vrijelijk te kunnen beschikken over het opgebouwde vermogen.

"Witwassen kan per definitie niet gemeten worden".[5] Hoe omvangrijk de aanwezige criminele geldstromen in Utrecht exact zijn, is daarom niet te zeggen. Op jaarbasis wordt er in Nederland voor pakweg 16 miljard euro witgewassen en deze gelden hebben een sterk internationaal karakter.[6] Zo is de schatting dat 6,9 miljard gelden zijn die in Nederland zijn verdiend en binnen de landsgrenzen worden witgewassen. 9,1 miljard euro is crimineel verkregen geld dat in het buitenland is verdiend en naar Nederland komt om hier te worden witgewassen.

Onze gemeente richt zich op het inzichtelijk maken van het crimineel financieel systeem dat criminelen in staat stelt om wit te wassen. De primaire focus in de aanpak ligt op (rechts-) personen die (bewust of onbewust) een faciliterende rol spelen in dit proces en op sectoren of gebieden die kwetsbaar zijn voor criminele inmenging.

Als gemeente trekken we samen op. Net zoals de opsporingsdiensten hebben we de focus op de transport- en logistiek sector, kijken we in het bijzonder naar de vastgoedsector, investeren we in kwetsbare focusgebieden en werken we nauw samen met toezichthouders en opsporingsdiensten in het aanpakken van criminele (rechts-) personen.

Cijfermatig:

Op basis van rioolwaterdata wordt geschat dat de totale straatwaarde van vijf drugssoorten samen (cocaïne, cannabis, MDMA, amfetamine, methamfetamine) neerkomt op ongeveer 30 miljoen euro per jaar. Dit is een inschatting van maar een deel van de drugseconomie, omdat dit alleen gaat over de drugs die in Utrecht gebruikt is, niet het deel dat vanuit Utrecht verhandeld is en elders gebruikt.

Het delict witwassen komt het meest in de binnenstad voor, maar aangezien dit een haaldelict is zonder direct slachtoffer, meet dit met name inzet van veiligheidspartners en minder de omvang van het probleem.

Praktijkverhaal

"De politie en gemeente Utrecht hebben in de nacht van donderdag 12 op vrijdag 13 januari een inval gedaan in een bedrijfspand aan de Vlampijpstraat. Door verschillende meldingen en een eerdere inval waren er sterke aanwijzingen dat er in het pand geregeld 's nachts wordt gegokt. De politie heeft bij de inval een bedrag van € 18.900 in beslag genomen (…).

Illegaal gokken is oncontroleerbaar, gokkers hebben geen garantie op een eerlijk spel. Door gebrek aan toezicht is er eenverhoogd risico op gokverslaving of gokken door minderjarigen. Daarnaast is er geen zicht op geldstromen, die vaak aanzienlijk zijn. Mensen die geld inzetten, kunnen dat ongeregistreerd doen. Illegaal gokken wordt dan ook vaak gebruikt om crimineel geld wit te wassen."

De politie legt in een persbericht (link) uit over ondergronds bankieren.

Verstoring van crimineel ondergronds bankieren vraagt om internationale aanpak | Verhalen uit de praktijk | Nederland tegen georganiseerde misdaad.

5 Unger et al. (2018). *Aard en omvang van criminele bestedingen*. Den Haag: WODC.
6 Unger et al. (2018). *Aard en omvang van criminele bestedingen*. Den Haag: WODC.

Doorbreken criminele geldstromen: **Transport en Logistiek**

Terugblik:
Wat hebben we gedaan?

- In de regionale actieweek van 5 tot en met 9 juni hebben we samen met partners een grote integrale verkeerscontrole gehouden. De opbrengst van deze controle staat hieronder weergegeven.

Integrale verkeerscontrole

Gecontroleerd		Resultaten
40	Vrachtwagens	Illegale tewerkstellingen geconstateerd
10	Bedrijfsbussen	Illegale arbeid (mogelijk signaal mensenhandel)
16	Bestuurlijke controles bij bedrijven	€5000,– aan openstaande verordeningen geïnd
		Subsidiefraude
		Bestemmingsplanovertredingen
		Voertuig ingenomen

- In samenwerking met politie, Belastingdienst en Douane worden er in de stad verkeerscontroles georganiseerd met speciale aandacht voor ondermijnende criminaliteit. Hieronder een korte samenvatting van de inzet tot nu toe.

5 Aanvullende verkeerscontroles

- Openstaande vorderingen geïnd
- Voertuigen in beslag genomen
- Vorderingen geïnd
- Gesignaleerde personen aangenomen

- Er werden door het BUIT 16 controles uitgevoerd bij bedrijven in de transport- en logistiekbranche.

Preventie vanuit de Utrechtse scene van goederenvervoer

Afgelopen maanden is contact gelegd en kennisgemaakt met een viertal grotere Utrechtse bedrijven in de transport & logistiek branche, waarbij genoteerd moet worden dat veel grote transportbedrijven (net) buiten onze stadsgrenzen zijn gevestigd. De transportbedrijven die over een omvangrijk wagenpark beschikken met grotere vrachtwagens en (inter)nationaal goederen vervoeren zijn in kaart gebracht en benaderd voor een kennismaking en verkenning op het thema ondermijning. De eerste gesprekken waren positief en informatief. Komende periode continueren we dit contact en bespreken we een aanbod voor op maat gemaakte trainingen over ondermijning in de transportsector.

- Speciale aandacht ging uit naar de Container Terminal Utrecht (CTU). In totaal organiseerden we voor dit bedrijf 5 bijeenkomsten voor uiteenlopende afdelingen; van het kantoorpersoneel tot de container-kraanmachinisten. In het praktijkverhaal hieronder hiernaast leest u meer over deze weerbaarheidssessies.

Andere activiteiten

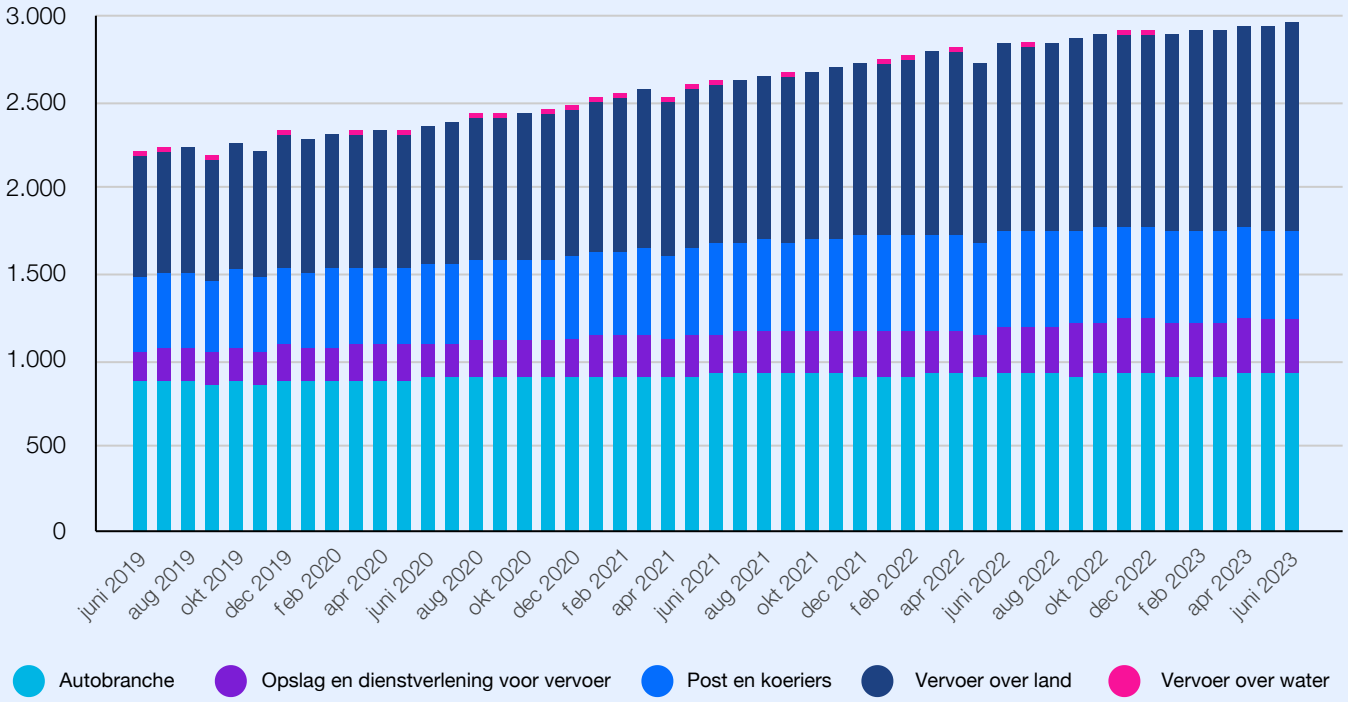
- Bijeenkomst ondernemingsvereniging Lage Weide
- Signaal opgewekt naar RIEC-casus

Doorbreken criminele geldstromen:
Transport en Logistiek

Effect-indicatoren

Aantal vestigingen Transport & Logistiek Utrecht

5,1%
aandeel vestgingen koeriersdiensten in Utrecht met minimaal 1 opvallend kenmerk (2020)
Bron: ZoO

12,9%
aandeel vestgingen handel en reparatie van auto's in Utrecht met minimaal 1 opvallend kenmerk (2020)
Bron: ZoO

Doorbreken criminele geldstromen:
Transport en Logistiek

Duiding:

Wat zien we gebeuren?

Transport is, net als vastgoed, altijd nodig binnen het bedrijfsproces van drugscriminaliteit en daarmee belangrijk om op in te zetten. Door gebruik te maken van het logistieke netwerk worden criminele verdiensten verplaatst. De transportsector is kwetsbaar vanwege een grote diversiteit aan bedrijven die ingericht is op het drijven van handel en deze te faciliteren en niet zozeer om criminaliteit tegen te gaan middels het opwerpen van barrières. Er is vaak beperkt zicht op de lading die transporteurs vervoeren en er is regelmatig sprake van onderaannemerschap.

Het aantal actieve bedrijven in de Utrechtse transportsector is groot.

De gesloten bedrijfscultuur, kleine winstmarges en de afwezigheid van de overheid in gebieden waar de sector zich concentreert maakt dat de sector kwetsbaar is voor ondermijning.

Door de regionale actieweek 5 tot en met 9 juni is gewerkt aan een zichtbaardere overheid, zijn malafide ondernemers aangepakt door verkeers- en bedrijfscontroles en is voorlichting gegeven, ten behoeve van een weerbaardere branche.

Link naar de factsheet voor alle resultaten van de regionale actieweek Midden-Nederland (Factsheet)

Cijfermatig:

De transport & logistiek sector in Utrecht groeit jaarlijks. Vervoer over land is de grootste subgroep binnen de sector, gevolgd door de autobranche.

‘Zicht op Ondermijning’ heeft gekeken naar opvallende kenmerken van bedrijven, gebaseerd op indicatoren van Graydon. De meest voorkomende afwijkingen van Utrechtse bedrijven zijn ‘Kort na de oprichting van de onderneming heeft een wijziging in de bedrijfsleiding plaatsgevonden’ of ‘Het bedrijf heeft meerdere jaarrekeningen tegelijk ingeleverd’. Van alle koeriersdiensten in Utrecht voldeed 5,1% aan een opvallend kenmerk in 2020. In Nederland was dat 5,5% van alle koeriersdiensten. Voor vestigingen van handel en reparatie van auto’s was dat 12,9% in Utrecht en 8,2% in Nederland.

Doorbreken criminele geldstromen: **Transport en Logistiek**

Praktijkverhaal

In gesprek met terminal manager Patrick Bonne van Container Terminal Utrecht (CTU)

Onze stad beschikt over binnenhavens. Container Terminal Utrecht (CTU), onderdeel van Theo Pouw Groep, is er daar een van. Deze industriële onderneming is gelegen in ons buitengebied, aan het Amsterdam-Rijnkanaal en betreft een omvangrijk werkterrein. CTU richt zich op de op- en overslag van goederen vanuit containers over de weg en het water.

De gemeente heeft, samen met collega's van Platform Veilig Ondernemen (PVO) de samenwerking gezocht met CTU. We spreken Patrick Bonne van CTU over de samenwerking die eind 2022 ontstond. Dit heeft geleid tot 5 bewustwording-sessies. We vragen hem naar de manier waarop criminaliteit hun bedrijf kan raken en wat ze er tegen kunnen doen. "Je denkt dat het common sense is, maar tijdens de sessies word je bewust van de risico's die er zijn door personen met verkeerde intenties." De bewustwordingsessies maken je bewust over wat je als bedrijf en/of individuele werknemer wel of niet op social media zet. Dit geldt ook voor wie toegang heeft tot het werkterrein en hoe je toezicht hierop houdt.
In samenspraak met CTU en PVO bespreken we hoe we de aandacht en alertheid op dit thema voor komend jaar kunnen behouden.

Lees meer over de integrale verkeerscontroles in dit AD-artikel

Doorbreken criminele geldstromen: **Aandachtsgebieden**

Terugblik:
Wat hebben we gedaan?

Op de Amsterdamsestraatweg (ASW)

- Er is regelmatig overleg tussen politie en gemeente over signalen en meldingen die gedaan worden door de bewoners en ondernemers. Ondernemers en vastgoedeigenaren worden ondersteund door een straatconciërge en een vastgoedregisseur, zodat meldingen in het kader van criminaliteit en ondermijning, bijvoorbeeld illegaal gokken, illegale prostitutie en illegale verkoop van goederen, zijn opgepakt door politie en het BUIT. BUIT heeft op basis hiervan 23 controles uitgevoerd.
- We hebben tijdens een bijeenkomst samen met vastgoedeigenaren gesproken over de risico's van ondermijnende criminaliteit.
- We hebben met een aantal vastgoedeigenaren gesprekken gevoerd waarbij concrete ondersteuning is aangeboden om barrières op te werpen om hun vastgoed te beschermen tegen misbruik.
- Er zijn 12 'Knock & Talk' gesprekken gevoerd met ondernemers op de Amsterdamsestraatweg over signalen van ondermijnende criminaliteit en waar ze deze signalen kunnen melden.
- We zijn bezig met de laatste voorbereidingen om een pand op de Amsterdamsestraatweg 210 in gebruik te nemen. Vanuit dit pand worden vanaf 2024 samen met bewoners, ondernemers en vastgoedeigenaren activiteiten georganiseerd. De extra activiteiten die in het kader van ondermijning worden georganiseerd zijn afgestemd met de reguliere activiteiten en de geplande herinrichting van de straat.

Op Bedrijventerrein Nieuw Overvecht (BTNO):

- Voor Overvecht geldt dat het een Manifestwijk is, waarbij er met behulp van Rijksmiddelen (Regiodeal) breed wordt ingezet op allerlei leefgebieden, waaronder veiligheid. Ook vanuit de Rijksmiddelen Preventie met Gezag wordt er in de wijk op het voorkomen van doorgroeien in criminele carrières ingezet.
- Ondernemingen die op het BTNO actief zijn in de autobranche vallen sinds 2022 onder een vergunningsplicht. Dit betekent dat er strenge voorwaarde gesteld zijn aan de onderneming en de activiteiten. Hierdoor is het voor malafide ondernemers moeilijker om ongezien criminele activiteiten te ontplooien.
- Tot september 2023 hebben 65 ondernemers een vergunning gekregen. Op dit moment zijn er nog 17 aanvragen in behandeling, waar bij 12 (nog) een Bibob-onderzoek loopt.
- Door monitoring hebben wij goed zicht op welke bedrijven zich nieuw hebben gevestigd op het terrein en welke bedrijven hebben besloten om te vertrekken. In totaal zijn 14 bedrijven vertrokken van het bedrijventerrein sinds de invoering van de vergunningsplicht.
- Er zijn door het BUIT 68 controles uitgevoerd naar aanleiding van de vergunningsplicht.
- We bezoeken nieuwe bedrijven op het bedrijventerrein en informeren hen over de ondersteuning die er wordt gegeven aan ondernemers vanuit het Ondernemersloket. Dit Ondernemersloket is een initiatief van gemeente en ondernemers samen en is dan ook op basis van co-financiering.
- Ook heeft het BUIT, soms samen met andere partners, op het bedrijventerrein naar aanleiding van signalen van ondermijnende criminaliteit 24 andere controles uitgevoerd.
- Er zijn op het bedrijventerrein 56 'Knock & Talk' gesprekken gevoerd met ondernemers. In deze gesprekken is aandacht voor de vraagstukken waar ondernemers tegen aan lopen en signalen van ondermijnende criminaliteit en het belang van het melden daarvan.
- In april en juni hebben we integrale acties gehouden om aandacht te vragen voor ondermijning. Tijdens deze acties hebben we 75 mensen gesproken waarvan er 25 ondernemen op het bedrijventerrein. Tien personen willen na de actie in gesprek blijven over ondermijning op het bedrijventerrein.
- In juni 2023 heeft er een Hackathon plaats gevonden met 22 trainees van de gemeente Utrecht. Tijdens de hackathon stond het thema "Ondermijning op Bedrijventerrein Nieuw Overvecht" centraal. De opdracht was om te onderzoeken hoe de meldingsbereidheid kan worden verbeterd. In 3 groepen is er vanuit verschillende invalshoeken geprobeerd om de tanden te zetten in dit hardnekkige probleem. Dit betekende: brainstormen, toetsen en

Doorbreken criminele geldstromen: **Aandachtsgebieden**

testen met ondernemers, prototypes maken en de ideeën pitchen. Op basis van een stemming is besloten om één idee verder uit te werken.

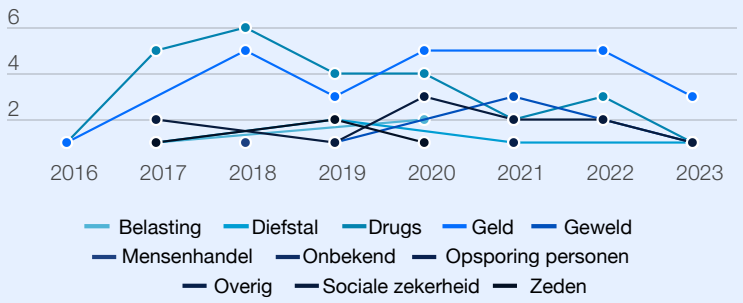
Effect-indicatoren

Verhuisbewegingen autobranche BTNO na instellen vergunningplicht

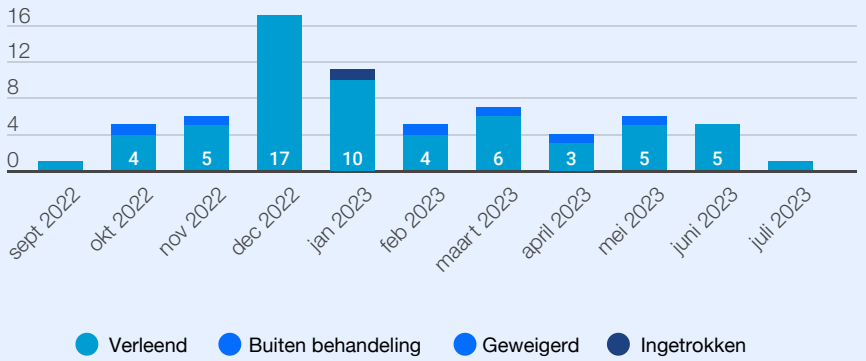
14
autobedrijven verhuisd uit BTNO

4
autobedrijven verhuisd naar BTNO

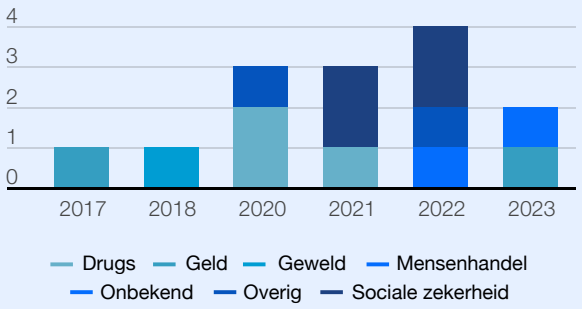
MMA meldingen ASW

Vergunningaanvragen BTNO

MMA meldingen BTNO

Prestatie-indicatoren

- **2** Bijeenkomsten meldingsbereidheid
- **10** Knock & talk-gesprekken
- **65** Integrale actiesBibob dossiers BTNO 2022
- **25** Bibob dossiers BTNO 2023 (t/m 19 sept)
- **296** Controles Bestuurlijk Utrechts Interventie Team (BUIT), waarvan:
  - **23** Locaties ASW
  - **68** Controles ihkv vergunningsplicht
  - **28** Controles elders BTNO, waarvan 4 tijdens actiedag Transport en logistiek

Doorbreken criminele geldstromen: **Aandachtsgebieden**

Duiding:
Wat zien we gebeuren?

Wat we zien gebeuren op de ASW:
Uit onderzoek van de gemeente Utrecht in mei 2021 blijkt dat ondermijnende criminaliteit op de Amsterdamsestraatweg systematisch en veelzijdig is. De criminele veelzijdigheid komt tot uitdrukking in de optelsom van illegaal gokken, drugscriminaliteit, (wapen)geweld, illegale prostitutie, zorgfraude en criminele of verdachte investeringen in vastgoed. Binnen de aanpak ondermijning zetten we verschillende interventies in om criminaliteit tegen te gaan en werken we samen om criminaliteit te voorkomen. Samen met het Programmateam Amsterdamsestraatweg werken we aan het verbeteren van de randvoorwaarden van een prettige winkelstraat voor bewoners en ondernemers.

Dagelijks zijn verschillende professionals bezig om de Amsterdamsestraatweg aantrekkelijk, schoon en veilig te houden. De straatconciërge is zichtbaar en laagdrempelig in de straat aanwezig en ondernemers en bewoners weten hem goed te vinden. Als er zorgen of problemen zijn zorgt hij dat de juiste afdeling of persoon dit snel oppakt. De vastgoedmakelaar zorgt in het gebied dat vastgoedeigenaren en ondernemers elkaar gemakkelijk vinden zodat misstanden snel opgemerkt worden en leegstand wordt voorkomen. De gebiedsmanager ondermijning ondersteunt bij het verhogen van de weerbaarheid en de meldingsbereidheid bij bewoners, vastgoedeigenaren en ondernemers. Dit zodat georganiseerde criminaliteit en misbruik voorkomen kan worden. Bovenstaande activiteiten van professionals zorgen dat de overheid zichtbaar en laagdrempelig aanwezig is in de straat en dat nieuwe zorgen snel opgepakt kunnen worden.

Cijfermatig:
Het aantal anonieme meldingen via Meld Misdaad Anoniem over de Amsterdamsestraatweg is niet erg hoog. De meeste meldingen gingen de afgelopen jaren over geld en de jaren daarvoor over drugs.

Wat zien we gebeuren op BTNO:
Uit onderzoek van de gemeente blijkt er sprake is van bovengemiddelde criminele inmenging op bedrijventerrein Nieuw Overvecht. De kwetsbaarheid van het bedrijventerrein wordt mede geïllustreerd door de berichtgeving in lokale, regionale en landelijke media in de afgelopen jaren. Veelvuldig wordt bericht over criminaliteit en/of ernstige verstoringen van de openbare orde. Daarbij gaat het om onder andere illegaal gokken, drugshandel en illegale prostitutie.

Dagelijks zijn verschillende professionals bezig om het Bedrijventerrein Nieuw Overvecht aantrekkelijk, schoon en veilig te houden. In het kader van preventie zijn verschillende organisaties en domeinen actief: het Ondernemersloket zorgt voor een laagdrempelige ontmoetingsplaats waar ondernemers en vastgoedeigenaren terecht kunnen met vragen en ondersteuning. Vanuit OOV worden ondernemers via ‘Knock & Talk’ gesprekken actief benaderd om kennis te maken met het Ondernemersloket en worden vragen over veiligheid direct besproken. Bedrijven die vallen onder de vergunningsplicht voor de autobranche worden gescreend en geholpen aan een geldige vergunning zodat het bedrijventerrein veilig en op orde is. Bij twijfel over de juistheid van een vergunning wordt Bibob-wet ingezet zodat we voorkomen dat er misbruik wordt gemaakt van de overheid. De gemeente zorgt voor het verhogen van de weerbaarheid van ondernemers en vastgoedeigenaren tegen de georganiseerde criminaliteit en het verhogen van de meldingsbereidheid. Dit door het organiseren van bijeenkomsten, aansluiten bij overleggen en het houden van acties.

Cijfermatig:
Op 6 september 2023 waren er 92 vergunningen aangevraagd. Daarvan zijn er inmiddels 65 verleend, 4 buiten behandeling gesteld en 5 aanvragen ingetrokken door de ondernemer en 17 nog in behandeling. Voor 1 aanvraag geldt dat deze is geweigerd.

Sinds de bekendmaking van de vergunningsplicht hebben 14 autobedrijven het bedrijventerrein verlaten.

Het aantal anonieme meldingen via Meld Misdaad Anoniem is laag. In 2023 was er een melding over geld en over een niet te duiden thema.

Doorbreken criminele geldstromen: **Aandachtsgebieden**

Praktijkverhaal

‘Ik onderneem hier met veel plezier en voel me veilig, maar dat moet natuurlijk wel zo blijven.’ Aldus een ondernemer op bedrijventerrein Nieuw Overvecht. Een belangrijke plek in de stad waar sinds een paar jaar extra aandacht gaat naar veiligheid. Na het opdoeken van wietplantages, een illegale sigarettenfabriek en een plofkraakschool was het hoogtijd voor een andere aanpak. Met resultaat. Lees meer in het interview op LinkedIn.

Actie meldings-bereidheid april 2023, Bedrijventerrein Nieuw Overvecht

Hackaton Overvecht juni 2023

Informatiebericht op social media voor ondernemers op BTNO, juni 2023

Tekstkar op BTNO, actiebereid-heid 30 juni 2023

Extra maatregelen tegen criminaliteit op voormalige autoboulevard werken: ‘Ik ben positief verrast’ | Utrecht | AD.nl

Meer over Amsterdamsestraatweg: Verbeteren Amsterdamsestraatweg | gemeente Utrecht

4. Tot slot

Samen met partners

Drugsgerelateerde criminaliteit is een breed maatschappelijk probleem waarvan de aanpak een brede coalitie van partners, bedrijven en bewoners vraagt. We doen dit dan ook niet alleen met de politie, het OM en andere veiligheidspartners zoals de Reclassering en het gevangeniswezen, maar vooral ook met zorgpartners, organisaties werkzaam in het sociaal domein alsmede met private partijen als banken. We trekken nauw op in de regio met het Regionale Informatie- en Expertise Centrum Midden-Nederland (RIEC), Het Zorg en Veiligheidshuis regio Utrecht (ZVHRU) en de andere Manifestgemeenten die middelen hebben ontvangen vanuit het Nationaal Programma Leefbaarheid en Veiligheid/ Preventie met Gezag. Het samen uitvoering geven aan dit programma vraagt afstemming en overleg met meer dan 30 organisaties buiten de gemeente.

Financiën

Voor de uitvoering van de nota Grenzen Stellen en Perspectief Bieden (GSPB) zijn middelen beschikbaar gesteld vanuit het coalitie-akkoord en vanuit de rijksmiddelen Preventie met Gezag (PMG). Dit jaar is de beschikking en uitkering met betrekking tot de toegezegde rijksgelden daadwerkelijk ontvangen. Nu de rijksmiddelen er zijn kan uitvoering gegeven worden aan GSPB conform de vastgestelde beleidsnota.

De verantwoording over de financiële middelen is onderdeel van de begrotingscyclus.

Doorontwikkeling Rijker Verantwoorden

Voor de verantwoording hanteren we Rijker Verantwoorden, waarbij we naast cijfers ook verhalen en ervaringen gebruiken om te laten zien wat we hebben gedaan en wat het effect is.

Dit is het eerste jaar dat we conform deze systematiek de raadsrapportage vormgeven. De komende jaren zullen we de *effectindicatoren* verder ontwikkelen, bijvoorbeeld door analyses toe te voegen op basis van meerdere jaren. Daarnaast is het voornemen de komende jaren meer verdiepende verhalen en ervaringen toe te voegen. Ook willen we het Utrechts Sturingsmodel, waar deze vorm van verantwoorden een onderdeel van is, steviger implementeren zodat we de integrale sturing op deze opgave kunnen versterken.

Volgende voortgangsrapportage

In deze voortgangsrapportage zijn de resultaten opgenomen tot en met het derde kwartaal 2023, om zo tegemoet te kunnen komen aan de toezegging aan de Raad om in het vierde kwartaal te rapporteren. De volgende uitgebreide voortgangsrapportage aan de Raad wordt gekoppeld aan de planning en controlcyclus van de gemeente en de voortgangsrapportage van de Veiligheidsagenda. We rapporteren dan over een geheel kalenderjaar. Dit betekent dat de volgende uitgebreide voortgangsrapportage “Grenzen stellen Perspectief bieden” in het eerste kwartaal 2025 gepresenteerd zal worden.

Openbare Orde & Veiligheid

Datum
28-11-2023

utrecht.nl

